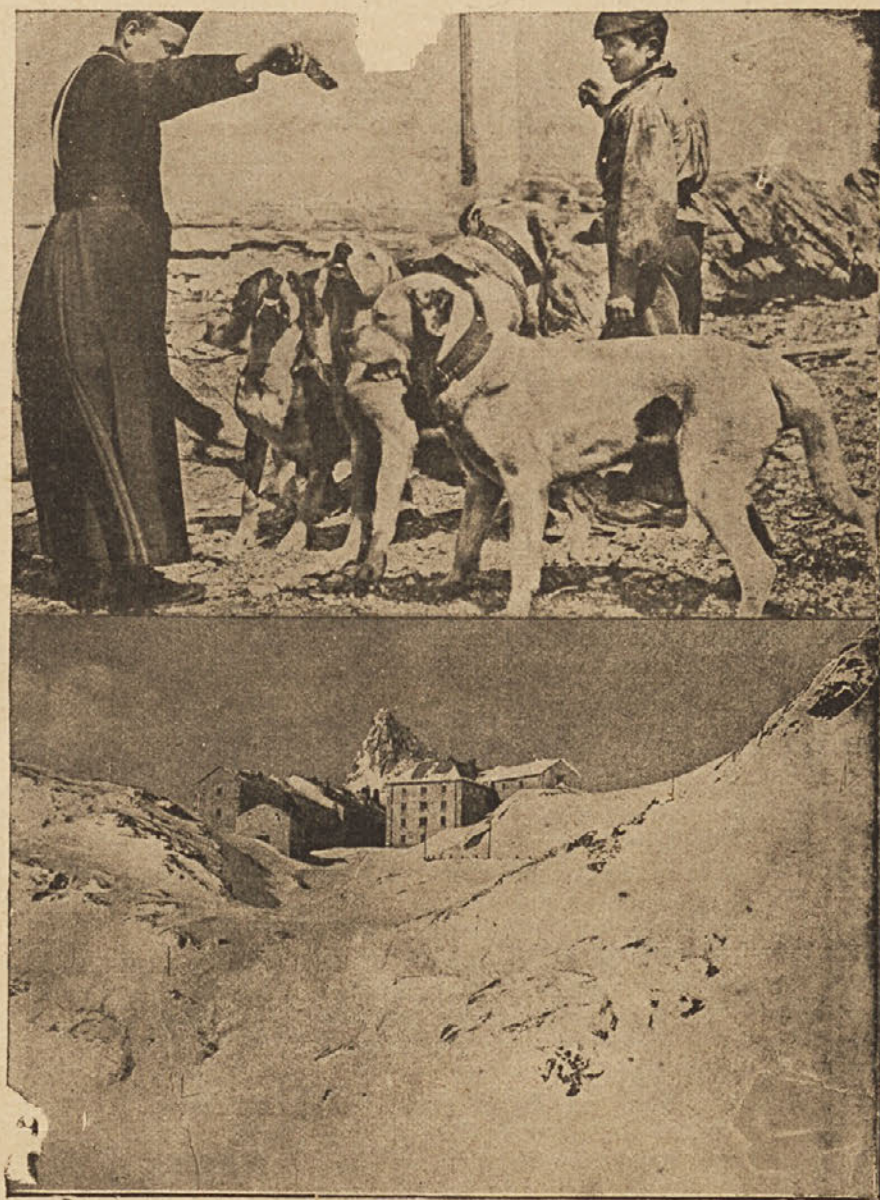

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5,—, celo leto K 10,— za Nemčijo: " K 3-50, " K 7,—, " K 14,— za ost. inozemstvo: " fe. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-80 za Ameriko celo leto 3-25 dolarjev.		V Ljubljani, v četrtek, dne 29. januarja 1914. Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10, I. nadstropje.		Oglašnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.	
Štev. 5.	Posamezna številka 22 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 8 kron.	Leto IV.	

Znameniti reševalci ljudi — psi iz hospica sv. Bernarda.

Bernardinec vodi meniha k zasneženemu potniku. — Pasja šola. — Krmljenje bernardincev. Hospic sv. Bernarda.

Vabilo na naročbo.

Slovenski Ilustrovani Tednik je edini vseslovenski list te vrste! Naročite se nanj in razširjajte ga!

Slovenski Ilustrovani Tednik stane

za Avstro-Ogrsko	za Nemčijo	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno 10—K	12—M = 14—K	3.25 dol. = 16—K	16.80 fr. = 16—K
polletno 5—K	6—M = 7—K	1.63 dol. = 8—K	8.40 fr. = 8—K
četrtno 2.50 K	3—M = 3.50 K	0.82 dol. = 4—K	4.20 fr. = 4—K
mesečno 0.90 K	1—M = 1.17 K	0.28 dol. = 1.34 K	1.30 fr. = 1.34 K

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K, mesečno pa 70 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovani koledar za l. 1915. Za vsako pol leta plačano naročnino pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerca, če plača za vsako sliko 40 vin za ovoj in poštino.

Slovenici, Slovenke, okrasite si svoja stanovanja s slikami naših duševnih velikanov!

Kdor plača celoletno naročnino za leto 1914 naprej, dobi kot posebno nagrado knjigo: Milan Plut „Po macedonskem bojišču“ zastonj in poštne prosto.

Pridobite nam še mnogo novih! Potrudili se bomo, da podamo našim čitateljem kolikor možno največ in najboljšega gradiva; vsak prijatelj „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ pa se naj potruži, da mu pridobi kolikor mogoče največ novih naročnikov in čitateljev.

Novi naročniki „Slov. Ilustrovanega Tednika“, dobe — dokler bo kaj zaloge zastonj in poštne prosto letošnji koledar (za l. 1914). Naročite si torej takoj „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

ZOFKA KVEDROVA (Zagreb).

Saj so bratje ...

O Božiču me je obiskal davni prijatelj, Bolgar.

Že petnajst let se nisva videla in skrbelo me je, kako ga spoznam na kolodvoru. Pa je naravnost pristopil k meni in se čudil: „Kaj je mogoče?! Takšna si, kakor si bila!“

In tudi jaz sem se čudila, da se ni nič spremenil, da ima iste kretnje, isti stari otroški smeh, iste vesele, odkritosrčne oči. „Glej, saj si tudi ti takšen, kakor nekdanj! Samo lasje ...“

„Da, lasje so sivi,“ mi je odvrnil. „Pred Čataldžo so mi osiveli v oni strašni zimi. In čudno, zdaj šele opažam, da sem manjši, ali si pa ti večja ... Saj sem bil za pol glave višji, kakor ti, zdaj si pa naravnost gledava iz oči v oči! ... Mnogo sem pretrpel.“

Odpeljala sem ga na dom, spraševala, kaj dela njegova žena, Irina, o kateri mi je tolikrat pisal, kje je tista študentka medicine, ki je z nami v Curihi obedovala pri eni mizi in kaj počne Timov, če je še tako sramežljiv ...

Prijatelj se je zasmejal: „Isti je, kakoršen je bil. Še vedno zardeva, kadar je v ženski družbi; še vedno je samec, ni se oženil. Ampak delaven človek, pameten, mnogo je storil za Bolgarsko, odkar se je vrnil s svojih študij ... In glej, zdaj mi je prišlo v misli, da so pravi ljudje vedno isti: z dvajsetimi leti, tridesetimi, štiridesetimi ... Tisti, ki so kaj vredni, se ne spreminjajo, samo zorijo in spolnjujejo se, rastejo ... Saj tudi jablana rodi isti sad, prvo leto že in pozneje vedno, dokler je še kaj soka v nji ...“

Pokazala sem mu doma svojo rod-bino, hčerke ... Razpripovedal se je tudi on o svojem gnezdu, o sinku in mali tri-letni Miči. Sklenila sva, da dobi njegov Štefčo mojo Mašo ... Kateri starši ne krojijo svojim otrokom prihodnosti in sreče? ... vsaj v mislih, sanjarijah, z nedolžnimi načrti in željami ...

Mirno in tiho je ležal zasneženi Zagreb v dolini, daleč je šel pogled po beli savski planjavi, črno izpisani s cestami, naselbinami, deročo Savo in gozdiči.

„Lepo je pri tebi,“ je dejal prijatelj. „Kakšna krasna zima je zunaj! Če se spomnim ... pred letom tri mesece, nisem spal pod streho ... Zmrzovali smo, stradali — grozno življenje! Saj sem ti pisal o vsem ...“

„Da ... Niso ti zastonj posiveli lasje ... Toda povej, kako je bilo, ko si se ranjen vrnil domov v Sofijo ... Kaj je rekla Irina?“

„Dolgo je to, obširno, če bi hotel pripovedovati vse. Roman bi lahko napisal. To je bil čuden in težaven transport od Čataldže nazaj domu. Jaz sem bil še srečen. Samo leva roka prestreljena, to ni nič ... Ampak drugi, ki so imeli ranjene noge, prestreljena telesa, rane na glavi ... in so morali ležati vso pot ... O, to so bili pravi mučeniki ... Nepopisno so trpeli ...“

Vsi smo ga poslušali napeto. Še otroka sta mirno ždela v kotu na divanu: šestletna Maša in mala Mirica, živo srebro drugače ...

„Saj sem ti tolikrat pisal, kakšna je moja Irina,“ je nadaljeval prijatelj, „kako se vedno boji najhujšega, kako je črnogleda, kako se plaši zlih slutenj ... Ravno takrat so prišle vesti v Sofijo, da je mnogo naših poginilo v onih malih ali pogubonosnih bojih na Čataldži. Prepričana je bila, da je tudi mene zadela smrt. Njena najmlajša sestra je bila pri nji in jo je tolažila in mirila ves dolgi čas, ko sem bil odsoten. Tisti dan sta se obe oblekli, da pojdeta spraševat na kolodvor in po bolnicah o meni ... Misli sta, da pač naletita na koga, ki je čul kaj o meni ... Takrat sem že stal čed vrati svojega stanovanja in pozvonil. Irina sama mi je prišla odpirat ... In kakor tujca me je gledala. Nič mi ni dala roke, nič me ni pozdravila ... Mehanično se je umikala pred menoj, ki sem tudi ves zmešan šel po hodniku v sobo ... Svojim očem ni verjela, da sem to jaz. Strmela je vame, kakor da sem duh z družega sveta ... Počasi se je vračalo življenje vanjo, odpahnila je duri v sobo pred menoj in zaklicala otrokoma, ki sta se igrala pri oknu: Deca, kako smo srečni, bašta, oče se je vrnil! Na kolena se je spustila k njima in zajokala srečen jok. Planil sem k njim in sem jih objel z desnico in tudi mene

so polile vroče solze radostnice. Kasneje šele so zapazili, da imam levo roko v obvezi.

„Kaj si ranjen?“ se je prestrašila Irina. „Nevarno?“

„O, ne, nevarno,“ sem rekel in milo se mi je storilo, da sem zopet pri svojih. Spomnil sem se vseh težav, ki sem jih prebil, vseh nevarnosti, v katerih sem se nahajal ... Gledal sem svojo ljubo ženo, svoja draga otroka, omahnil sem na sedež in se dolgo jokaj, kakor dete.“

Tudi naše oči so se orosile. Molče smo poslušali njegov trepetajoči glas in še dolgo je bilo tiho v sobi, ko je obmolknil.

„Oprostite, tako sveže je še vse ... In sploh, to so dogodki, ki se jih nikdar ne bom mogel spomniti mirnega srca.“

Maša je vstala in se tiho stisnila k mojemu prijatelju. Začudili smo se, da tako jasno kaže simpatije, ko je drugače tako plašna. Njeno otroško srce ima čudovit instinkt ...

„Kadar boš velika, bo prišel moj Štefčo, vzel te bo za ženo in odpeljal k nam na Bolgarsko,“ je rekel moj prijatelj in pogladil otroka po laseh.

Ali že se je preplašila. „Ne, jaz nočem nikamor od mame,“ se je branila in pobegnila k meni. Zasmejali smo se in prikrili nežno ganjenost, ki se je bila polastila naših src.

Podvorili smo gosta s črno kavo.

„In vojna s Srbijo? Ali vas je presenetila?“ je vprašala teta Irma.

„O, ona je presenetila vse Bolgare, gospa,“ je odgovoril moj prijatelj. „Nihče ni pričakoval nič resnega. Vsi smo mislili: v skrajnem slučaju bedasta demonstracija naše diplomacije. Moja roka še ni bila popolnoma zdrava, ali vseeno sem se prijavil k svojemu polku. Poslali so nas na mejo. Nihče ni ničesar slutil, tudi mi oficirji ne. Ali ko smo se začeli bližati meji, prevzela nas je vse temna slutnja. Vsi pogovori so utihnili, kakor stroji so stopali vojaki. Samo koraki so bobneli po zemlji, nobenega družega glasu ... Preteč, osodepoln molk je stal nad nami. Srce se je stisnilo v prsih, kakor da bi vedelo, da nam preti nesreča. Zavedali smo se, da je naš čin nekaj strašnega, začetek nove, pretresljive tragedije ...“

S tovarišem prijateljem, ki sva toliko mesecev delila dobro in zlo, odejo in zadnji grižljaj, kakor dva brata, ki sva prehodila Macedonijo in Balkan, prešla gorovja, prebredla nešteto rek in potokov tja skoro do vrat Carigrada, sva zdaj potrta korakala proti zahodu čez srbsko mejo. Bivakirali smo v dolini, a nad nami se je vzdigalo gosto poraščeno gorovje. Na vrhu so bili Srbi.

Zgodaj v jutro sem ležal drugi dan na tleh in pisal domu Irini.

„Kdaj pojdemo?“ je vprašal prijatelj. „Čez eno uro menda“ sem odvrnil jaz.

„Če imaš še kaj papirja in znamk, daj, tudi jaz napišem pismo očetu in zaročnici.“

In res se je zleknil na tla in pisal.

Potem smo dobili znak za naskok. Vzpenjali smo se kvišku po strmini, obliti z znojem trepetajočih src. Kri nam je bušila in vrela v sencih od nadčloveškega napora. Topovi so grmeli nad nami in napolnjevali zaseke s svojim rjojenjem. V gosti šumi, skozi katero smo se pehali kvišku, pa so žvižgale špičaste svinčenke, kakor toča gosto. Srebrno se je zablistalo v zraku, zasiknilo. Hrastovo listje je šumelo, veje so se lomile in padale, ljudje so stokali, padali na tla, umirali.

Pristopil je k meni moj vojak, kri mu je curela vroča in rdeča iznad lakta. Razrezal sem mu rokav, da mu zvežem rano. Siknilo je v zraku, srebrna igla se je zabodla vojaku v čelo in zvrnil se mi je brezglasno iz rok. Mrtev...

In zopet dalje. Zrak cvili in javka od nevidljivih strelov. Povsod sikajo svinčeneke kakor strupene kače. Naprej, vedno naprej! Brez diha sem obstal, utrujen do smrti. Napete prsi so zastonj lovile diha, vroč pot mi je curel po licu in celem telesu. Počitka! In če velja smrt, počitka!...

Naslonil sem se na deblo in tudi moji vojaki so obstali hropeči, z izbuljenimi očmi, odprtih, diha lačnih ust... Ozrl sem se nazaj, ugledal tovariša. Pa se je zamajal tisti hip, razkrilil roke in lopnil vznok... Edini sin starega očeta, učitelja, zenica materinega očesa, ljubljene sreče doslej, ljubljene ženine, prijatelj neprispodobljivi...

Zabolelo me je v srcu. Začutil sem, da je izgubljen, mrtev, izbrisan izmed nas živih na večno... In nisem smel tja, da mu zatisnem oči... Sam je umiral...

Naprej!

Kakor prokleti pogublenci smo plezali kvišku... sužnji črne, neusmiljene, peklenske zlobne sile... Kakor lava nam je vrela kri v pretesnih žilah, srce je razbijalo, kakor kladivo v preozkih prsih, kolena so klecala, roke so grabile veje naokrog, po štirih smo se plazili po strmini, nad glavami sikajoči dež pogube, smrti, trpljenja, slepe usode...

Končno smo na vrhu, Srbi so se umaknili.

Počasi se pomiri srce in kri, zavest se vrača, trezne misli, razsodnost. Ogledal sem se po moji četi, mnogo svojih vojakov je manjkalo.

Popadali smo na tla kakor kamen. Par minut oddiha. Potem smo šli zbirat ranjence, pokopavat mrtve. Do večera smo se mudili pri tem žalostnem opravilu.

Tudi Srbe smo pokopali. Preiskali smo jim prej žepe, izročili listine in plane oficirjev komandantu.

Nekaj srbskih časopisov sem pridržal in zvečer, ko smo sedeč okrog ognja kuhali večerjo, sem čital svojim vojakom srbske članke. Nikoli ne bom pozabil. Prvo, kar sem prebral, je bil članek nekakega beogradskega lista: Absurdnost razdelitve Balkana...

Člankar je zagovarjal federacijsko zvezo vseh balkanskih držav, ki bi edina zagotovila balkanskim narodom mir, blagostanje, svetlo bodočnost, neodvisno od diplomatskih mušic Evrope.

Absurdnost razdelitve Balkana... Čitati to na dan krvavega boja, na mestu, ki je zaznamenovano s krvjo...

Čital sem potresen v dušo.

Vojaki so me poslušali in so razumeli vse, kakor sem jaz vse razumel.

„Saj to je bolgarski!“ so se čudili. „Isti jezik, — naš jezik! Bolgari so to! Bratje!... Srbi, — kaj pomeni ime? Ime je brez nfoči in prazno. Mi se imenujemo Bolgari, oni Srbi, a oboji smo istega rodu... isti jezik govorimo... bratje...“

In eden od njih, dober dečko, duša od človeka, nepokvarjen, je spraševal temno: „In zakaj, zakaj smo se danes klali? Zakaj smo umorili toliko njihovih in oni toliko naših?!... Kdo nas goni v ta zločin, sili, da prelivamo bratsko kri?!...“

Bil sem odet v uniformo bolgarskega oficirja. Vstal sem in se molče izgubil v šumo. Brez odgovora je ostal moj dobri Petko...

Dolgo sem sedel sam v poletni noči v gozdu, ki je bil tisti dan poškrabljen s

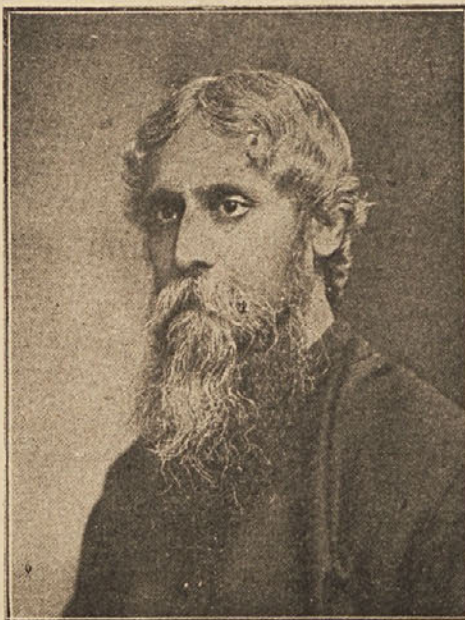
tisoči svinčenk in napojen z dragoceno, mlado, vročo človeško krvjo... Mislim sem na prijatelja, na toliko njih, ki so se zvrnili vznok; padli, da se ne vzdignejo nikdar več... In tudi v moji duši je kljuvalo vprašanje: Zakaj?! Zakaj?!... in srce mi je prigovarjalo bolešno: saj so bratje...!

In to je bil prvi dan te grešne vojne, ko se je brat vzdignil nad brata... Strašno nas je zaznamenovala usoda pozneje...

Obmolknil je prijatelj, zamišljeno naslonil glavo v dlani.

Nismo se upali spregovoriti.

„To so žalostni spomini,“ je dejal po premolku. „Pojdi k meni, Maša! Ko boš ti velika in te bo moj Štefčo snubil, bodo gotovo že lepši časi. Človeštvo zadnja leta silno napreduje. V desetih letih so se naučili ljudje letati po zraku kakor ptice.“

Indijski pesnik Rabindranath Tagore, ki je dobil literarno nagrado Nobelove ustanove.

Morda se v desetih, petnajstih letih naučita Srbin in Bolgar, da sta si brata. Morda se naučimo vsi ljudje ljubiti se med seboj... Bilo bi to zelo pametno in koristno za vse...

Ali Mašo niso zanimala ta razmotrivanja, vprašala je, če je v Sofiji tudi sneg in če ima Štefčo sanke... Maša bi namreč cele dneve presedela na sankicah. Imenitno drče od nas po klancu doli skoro do Ilice. Če ne zna Štefčo sankati, ga ne mara...

Rabindranath Tagore.

Ime naenkrat po vsej Evropi in Ameriki slavnega indijskega pesnika je bilo še pred kratkim povsem neznano. Morda so ga poznali le nekateri angleški književniki, ki so čitali knjigo „Song Offerings“, zbirko angleških prevodov Tagorovih pesnitev; ko pa je bila Nobelova literarna nagrada prisojena temu pesniku, je strmel vse, le Nemci so se jezili, ker je ostal Peter Rosegger brez nagrade. Baje je priporočal Tagora švedski pesnik Per Halström.

Rabindranath Tagore pa je — pravijo — v istini velik, ker originalen, čisto samosvoj pesnik. Izšel je iz odlične indijske obitelji, ki je bogata in vplivna. Živel je nekaj časa v Londonu in ima evropsko omiko.

Rabindra Nath Tagore se je narodil leta 1881. Njegov oče je bil l. 1904. umrl filozof Devendranath Tagore. Nekateri člani zelo razširjenega rodu Tagorov so dobili od angleške vlade častni knežji naslov (radža ali maharadža), dasi pesnikov oče in pesnik nista uživala nikdar tega naslova. Tudi so nekateri

rekli očetu Moharši, t. j. veliki svetnik; tud, njegov sin Rabindra bi zaslužil isti priimeki ker se bavi predvsem z verskimi problemi. Tagorove narodne pesmi se pojo po vsej Indiji. Zlagal jih je še mladenič ter jih izdal v knjigi z bengalskimi tipi. Med njegovimi romani hvali kritika zlasti dva: „Gora“ in „Nuoka Dubi“ (Potopljeni čoln). Okoli 500 svojih pesni je Tagore sam uglasbil. Doslej je izdal nad 30 zvezkov pesni, romanov, povesti in dram. Tagore je tudi med ustanovitelji indijske narodne univerze v Kalkuti; v kopališkem mestu Bole Fur blizu Kalkute pa je ustanovil višjo deško šolo, kjer se poučujejo otroci po staroindskem načinu otroških vrtcev v smislu svetovnega bratstva.

Baje je Tagore tudi zelo plodovit pesnik. Piše v bengalskem jeziku, ki je soroden sanskrtu in ga govori v Vzhodni Indiji 40 milijonov ljudi. Ogromen narod, ki ima tudi že veliko literaturo. Toda ta literatura ima baje večinoma le prevode iz angleške, perzijske in hindostanske književnosti. Šele v zadnjih desetletjih se množe izvorni bengalski pisci, pesniki, pripovedniki in celo dramatik. Tako poročajo angleški listi, in mi jim moramo verjeti.

Angleži so se prvi začeli zanimati za bengalsko slovstvo, in oni so spoznali, da je Tagore fenomenalen pesnik. Po angleških prevodih je sestavila Marie Luise Gothein zbirko nemških prevodov pod naslovom „Hohe Lieder“ (pri Kurtu Wolffu v Lipskem); ta nemška knjiga je izšla v par tednih že v 7. izdaji ter ima zdaj naslov „Gitanjali“ (Žrtveniške pesmi). Uspeh reklame! Knjiga obsega 103 pesnitve v prozi: subjektivne pesmi občutja, nežne, hrepeneče, večkrat mistično nabožne, čudovito sanjave lirčnosti. Misli so včasih povsem moderno demokratske, svobodomiselnosti in celo revolucionarne. Gotovo najde Tagore mnogo posnemalcev, kar pa bo le obžalovati, ker baš slepo posnemanje je za pisatelje najlažje, obenem pa škodljivo za okus občinstva, ki pod knuto sugestivne kritike smatra le ono za lepo, kar je modno, pa če je dobro in modro ali ne.

Za vzgled navajamo par pesnitev iz omenjene zbirke nemških prevodov:

* * *

Otrok, ki so mu oblekli kneževsko krilo in ki nosi okoli vratu dragotino, izgubi veselje za svoje igre, saj ga ovira krilo pri vsakem koraku.

Ker se boji, da bi se raztrgal in umazal s prahom, se odteza svetu in se skoraj ne upa geniti. Mati, nikake koristi ne daje sila tvojega lepotečja, ako nas izključuje od zdravnega prahu zemeljskega, če nam jemlje pravico, stopiti na veliki trg preprostega življenja človeškega.

* * *

Pusti to prepevanje, propovedanje in priglašanje ob brojanici! Koga moliš v tem krasnem, samotnem kotu templjevem, za temi vrati zakljenjenimi? Odpri oči in glej, tvojega Boga ni pred teboj. On je tam, kjer orje ratar trdo grudo in kjer razbija cestar ostre kamene. On je ž njima v solncu in dežju in kjer je obleka pokrita s prahom. Odloži svoj sveti plašč in pridi dol ž njim na prašna tla! Osvobojenje? Kje ga najdeš? Naš mojster je vesel sprejel nase vezi stvarstva; in z nami je zvezan na veke.

* * *

„Povej mi, ujetnik, kdo te je zvezal?“ — „Bil je moj mojster,“ je dejal ujetnik; „mislim sem, da premagam s svojo silo in bogastvom vsakega na svetu. Kupičil sem v svoji zakladnici zlato, ki je bilo mojega kralja. Ko me je premagal spanec, sem počival na postelji, ki je bila pripravljena mojemu gospodu; zbudiš se, pa sem se našel ujetnika“

v lastni zakladnici, — „Povej mi, ujetnik, kdo je bil, ki je skoval te nezlomljive verige?“ — „Jaz, je odgovoril ujetnik, „jaz sem bil, ki sem skoval te verige z vso skrbnostjo. Hotel sem z nepremagljivo silo ukleniti svet, da bi le sebi ohranil nemoteno svobodo. Tako sem delal dan in noč na tej verigi z velikim ognjem in s kruto trdimi udarci. In ko je bilo delo končano, dovršene in nezlomljive njegove vezi, — tedaj sem našel sebe samega v njihovi pasti.“

* * *

Tam, kjer je duh brez bojazni, kjer nosijo glavo pokonci,
tam, kjer je spoznanje svobodno,
tam, kjer ne lomijo sveta z ozkimi hišnimi zidovi,
tam, kjer prihajajo besede iz globočine resnice,

Prestolonaslednika Aleksandra srbskega pozdravlja židovsko dekle. Za prestolonaslednikom stoji ministrski predsednik Nikola Pasić, pred njim vojni minister general Božanović in drugi visoki častniki.

kjer izteza neutrudno hrepenenje svoje roke po izpolnitvi,
kjer čista reka razuma ne izgublja svoje poti po suhem pesku navade,
kjer se duh, le od Tebe voden, dviga k vedno širšemu mišljenju in delovanju, —
tam, v teh nebesih svobode, pusti, Oče, da se prebudi moja domovina!

* * *

Taka je moja molitev, o Gospod: zadeni, zadeni do korenine bednosti moje srce, a daj mi moč, da lahko prenesem svoje veselje in svoje skrbi! Daj mi moč, da ostane plodovita moja duša v svoji službi! Daj mi moč, da nikdar ne zatajim siromakov in da ne sklonim nikdar svojih kolen pred predrzno silo! Daj mi moč, dati v ljubezni svojo moč tvoji volji!

Ženski vestnik.

Zakon in poklic žene.

Današnja mlada dekleta gledajo vse bolj smelo in samozavestno v svet, kakor so gledale naše matere in babice. Ni še tako dolgo tega, ko je bilo samoobsebi razumljivo, da morata zaročenca čakati dotlej, da dobi ženin službo, ki bi mogla preživljati ženo in

obitelj. Seveda so na ta način čestokrat minila najlepša leta, velik del mlade sreče se je razpršil v nič. Današnje ženstvo pa je malodane odpravilo pojmo „večne neveste“, saj se bori, če treba, junaško ob strani svo-

mož prav tako zanima za njen poklic, za njene posle, kakor se zanima ona za njegove. Danes se ne more vršiti v hiši vse edinole po moževi želji, kakor je bilo to včasih. To se pravi: žena mu ne more biti

Slavolok v Bitolju, ki je bil postavljen pred vojno. Na levi v sredi magistrat.

jega moža za vsakdanji kruh. Žena trgovka, uradnica, učiteljica, žurnalistka, šivilja, tvorniška delavka, mož uradnik, podjetnik, učitelj, trgovec, obrtnik, delavec, to je že nekaj precej navadnega ne samo drugod, nego celo pri nas.

Seveda se je z izpremenjenimi razmerami v zakonu izpremenilo tudi razmerje med moškim in ženo. Moderna soproga, ki ima kakor mož svoj poklic, pač ne more več biti to, kar so si v sentimentalnih starih časih predstavljali kot „ideal zakonske žene“. Posvečati ne more vseh svojih misli, vseh čustev in vsega zanimanja svojemu možu, živeti ne more samo za gospodinjstvo in za hišo, saj zavzema poklic izven doma precejšen del njenih moči in njenega dela. Zahtevati sme od svojega moža in od otrok gotovih obzirnosti, ki bi se zdele našim očetom nemogoče. Pričakovati more, da se njen

vedno na razpolago, da bi šla z njim na izprehod; obed in počitek se morata ravnati tudi po ženinem času. Večkrat se mora mož odpovedati željam, katerih izpolnitev bi se zdela včasih samoobsebi razumljiva. Moderni soprog je — obziren. In moderna žena tudi sme zahtevati to obzirnost. Če prevzameta mož in žena iste dolžnosti, morata imeti tudi iste pravice. In ljubeznivo zanimanje za možovo delo in moža za ženinovo delo, popolno razumevanje na obeh straneh, to je kremenit, trden temelj današnjega zakona. Razume se, da ostane mož pri tem vendarle to, kar je bil: gospodar in glavni vzdrževatelj rodbine ter ne prevzame poslov v kuhinji in hiši, kakor to radi karikirajo humoristični listi in kakor si predstavljajo vase zaljubljeni stari samci... Tudi tragedije o odtrganih gumbih, razcefranih hlačah, slabih obedih so navadno le — bajka. Notranje gospodinjke

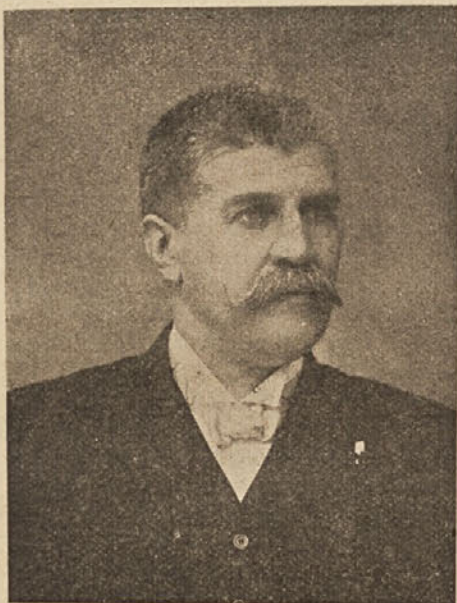
Kmetice iz bitoljske okolice v narodni noši.

posle in vzgojo otrok vodi prejkoslej žena ali ima vsaj vrhovni pregled nad vsem.

V resnici možu pač ne more biti težko, sprijazniti se z novim razmerjem v zakonu. Saj mu je na ta način odvzetih dokaj skrbi in dela. Žena, ki sama služi, bodisi v mozevi trgovini, obrtovanici ali v povsem drugem poklicu, vé tudi, da je denar težko pridobivati, zato ga ne bo lehkomišljeno razsipavala. Razun tega pa je služeca žena resna in trezna ter nima časa za neumnosti, ki včasih blodijo po moderno in umetno sfriziranih in napudranih glavicah. Ne gospodovati in ne služiti, marveč medsebojno razumevanje ter skupno potovanje skozi življenje — to je vsebina modernega zakona.

Naše slike.

Slavni človeški reševalci bernardinci. Na mejah Francije, Švice in Italije v gorski skupini Montblanca stoji tudi Veliki Sv. Bernard (2473 m visok). Preko te gore vodi cesta, ki veže troje dežel in je bila včasih edina zveza Italije s Francijo. Pozimi v velikih snežnih zametih je mnogo potnikov obtičalo in zmrznilo v snegu.

Posestnik Tomaž Pavšlar iz Kranja, ki toži kranjsko deželo za 1 in pol milijona kron.

Zato so zgradili na sedlu hospic, ki so našli v njem potniki zatočišča in hrane. V hospicu vzgajajo in izrežajo menihi slavnostne dolgodlake in kratkodlake pse bernardince. Ti psi so naučeni, da sami iščejo potnike in jih rešujejo. Vsak pes nosi na sebi čutarico z žganjem in jedjo ter bega in laja po zasneženih potih. Pristni bernardinci so baje že izumrli, a tudi njihovi potomci so dobri reševalci ljudi. Zdaj je izpeljana že dobra moderna cesta čez Velikega Bernarda, toda nesreče vendar niso redke. Zato vzgajajo in vzgajajo menihi še vedno svoje pse v človekoljubni namen. Letos, ko imamo hudo zimo z velikimi zameti, bodo imeli bernardinci mnogo posla.

General Botha in štrajk v Južni Afriki. Morda ni bil že dolgo po številu noben štrajk tako velikanski, kakor nedavno v Južni Afriki, v nekdanji svobodni republiki Burov, današnji angleški anektirani provinci. Ker pa je med stotisoči delavcev le četrtina belih, ki so organizirani, vsi drugi pa neomikani neorganiziranci, temnokožci, zamorci in tudi iz Azije došli surovi tujci, se je ogromni štrajk moral ponesrečiti. Stavka je bila izredno nevarna. Najprej so začeli stavkati domačini, Kafri, zamorci, ki so rudokopi ter iščejo zlasti demante; tem se je pridružilo ostalo delavstvo, železničarji, posli velepodjetništev in končno celo domača

policija. Vlada, na čelu ji bivši junaški burski general Botha, je proglasila takoj obsedno stanje, prepovedala je ljudem nositi orožje, razposlala vse vojaštvo pred tovarne in delavnice ter dala pozapreti

Tango je sramota naših dni; najnesramnejši izraz poltnega veselja, ki ga človek brez greha ne more gledati! Onim, ki plešejo tango, naj se odrečejo zakramenti. A tudi pariški kardinal je prepovedal

Kmetje iz bitolske okolice v svojih kožuhih na konjih.

vse delavske voditelje. V par dneh je bila generalna stavka ukročena, a kar je glavno, brez nepotrebnega prelivanja krvi in brez vojaških nasilstev. Botha se je zopet izkazal spretnega moža.

Preganjeni Tango. Kdo bi si mislil, da postane tango toli važen, da razburi evropsko ljudstvo bolj kakor največja iznajdba! Največjo reklamo mu delajo različne prepovedi, zakaj človek je danes še prav tak, kakoršna je bila njegova pramati Eva. Kar je prepovedano, prav tisto najbolj miče in vleče. Vsak dan čitamo, da je tango prepovedan v tej ali oni vojski, na tem ali onem dvoru. To pa je za tango najboljša reklama. Beneški kardinal patrijarh je izdal na vse župnike energično pastirsko pismo, v katerem prepoveduje plesati tango. „Ta ostudni ples“ — piše kardinal — „je najgrše, kar si moremo misliti. Vsi dostojni ljudje se zgražajo, samo če slišijo govoriti o njem, in tista peščica oseb, ki tango hvalijo, je izgubila vsako moralno čuvstvo. To so nesrečneži, ki jim je le še užitek, brodirati po blatu.

tango ter je pozval celo višjega rabina židov, naj ga prepove židovskim vernikom, in obrnil se je tudi do protestantovskih pastorjev, naj delujejo proti tangu. In res so rabin in protestantovski pastori pred tangom posvarili, a obenem priznali, da ga — ne poznajo. Pariški plesni učitelj Shilson je zato kardinala sodno tožil, češ da mu je pokvaril ves zaslužek. Shilson zahteva od kardinala 100.000 frankov odškodnine!

Popularen je tango baje le v Parizu in Londonu, seveda se tudi Dunaj, ki posnema po opičje vsako novotarijo, vsaj deloma zanima zanj. Rusi pa ga odklanjajo, ker so jim ruski in poljski narodni plesi, mazurka, krakovjak in francoski lanciers, še vedno ljubši in lepši. Peterburški carski balet brez izjeme zameta tango, in slavna, pa tudi lepa plesalka baletka Marija Pavlova je dejala: „Tango je brez klasične in estetske lepote. Tango ni niti umetniški niti originalen ples.“ Evropsko znamenita umetnica plesa Kar-savina pa je dejala: „Tango je možen le

Seljaki iz bitolske okolice v izprevodu na konjih.

v argentinskem miljeju, po beznicah, kjer vlada bodalo in žganje.“ — Naše slike pa kažejo, da je tango tudi težak in naporen, ter da mora biti človek izvrsten plesalec, če se noče ž njim osmešiti. Umetnost ublaži oblike in poglubi bistvo. Tako postane tudi tango moralen in lep.

Zvonimir Strmac, prvi operetni tenor v Zagrebu. (Grof Bolo v »Poljski krvi«).

Aleksander Binički, tenor zagrebške operete in opere, je bil rojen v Belemgradu l. 1885. Po gimnazijskih študijah se je učil petja v Monakovem in je bil nato dve leti angažiran na nemškem gledališču v Rigi, eno leto v Colmarju na Alzaškem in eno leto v Belemgradu pri operi. Zdaj je že tretje leto stalni član zagrebške opere in operete. V operi poje druge tenorske, v opereti pa prve mladostne komike. V »Poljski krvi« je igral in pel zelo važno in zanimivo ulogo ter s svojim simpatičnim glasom ter živahnim humorom dosegel najlepši uspeh. Čaka ga še častna karijera.

Milan Sachs, prvi kapelnik in dirigent zagrebške opere, je rodом Čeh. Po dovršeni realki je absolvirал praški konservatorij kot goslač in obenem se je učil na istem zavodu kompozitorstva. Za svojo skladbo je dobil Dunajsko nagrado. Kot kapelnik je deloval v Belemgradu in Novem Sadu. V Zagrebu je bil eno sezono angažiran kot koncertni mojster, kjer se je odlikoval s svojimi dirigentskimi sposobnostmi. Po odhodu prvega kapelnika Milana Zune je postal prvi kapelnik, ki dirigira večino oper. V Ljubljani se je izkazal g. Sachs finega, modernega dirigenta in glasbenika. Dirigira skoraj vse opere in je dirigiral tudi opereto »Poljska kri«. Sachs je obenem jako marljiv, vztrajen in praktičen kapelnik brez običajne megalomanije nervoznih modernih kapelnikov. Dasi talent in mlad glasbenik, je skromen in tih, kar ga dela tudi kot človeka prav simpatičnega. Naj bi tak tudi ostal na čast sebi in zagrebškega kazališta!

Zvonimir Strmac, prvi operetni in drugi operni tenor, je bil rojen v Zagrebu l. 1888. Debitiral je v Veseli vdovi kot Rosillon l. 1908. Prve nauke v glasbi je užival pri profesorju Kaiserju v Zagrebu, nato na Dunaju. Od l. 1908. zastopa mesto prvega tenorista zagrebške operete, ker ima lep, izdaten, izvrstno izšolan glas, temperamentno, vedno elegantno igro ter

je tudi izboren plesalec. Poje vse prve tenorske partije v operetah z izvrstnim uspehom ter je resnično ljubljeneč občinstva. Z gospo Polakovo tvori navadno glavni par v operetah, ki so tudi v Zagrebu glavna privlačna sila. Žal, da je bil pred kratkim pozvan na gostovanje na Residenztheater v Draždanih, prestolnem mestu na Saškem, kjer je pel cigana barona. Na temelju tega gostovanja je bil takoj angažiran za to gledališče na dobo petih let. Tako pomnoži zopet en Hrvat število Slovanov, ki delujejo za boljše gaže, kakor jih morejo imeti doma, na tujih odrih. G. Strmac je pel v »Poljski krvi« grofa Boleslava Baranskega sijajno.

Vodiška Johanca v Opatiji iz snega. Za ubogo Johanco se tudi v Opatiji tako zanimajo, da so ji za njena slavnata dela postavili spomenik na velikem opatijskem pomolu iz minljive tvarine, ki ji povsod pravijo sneg. Snega pa Opatija že čez 20 let ni videla, ali vsaj toliko ne, da bi se tako slavnim osebam, kakoršna je vodiška Johanca, moglo postaviti iz snega spomenik. Na glavo so ji ti poredneži spletli lavorjev venec, okoli vrata so ji deli bisernico, a poleg nje so postavili tudi iz snega narejeno posodo, ki predstavlja steklenico s telečjo krvjo. Tudi aktualna zanimivost, ki zasluži, da jo prijavimo.

Tomaža Pavšlarja pravda s kranjsko deželo. Dne 21. t. m. se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem razprava na tožbo posestnika Tomaža Pavšlarja iz Kranja proti deželi Kranjski na plačilo zneska 1 milijona 600.000 kron. Pavšlar trdi, da se je med njim in med bivšim kranjskim deželnim glavarjem Fr. pl. Šukljejem sklenila pravoveljavna pogodba za Pavšlarjeve vodne projekte na Savi. Tako pogodbo bivši glavar zanika, pravni zastopnik dežele pa trdi, da so se vršila le pogajanja, da se pogodba ni sklenila in da dežela ni ničesar kupila. Sodni dvor je odklonil vse predlagane Pavšlarjeve dokaze in izrekel, da se dostavi strankama razsodba pismeno. Ker dolguje Pavšlar Glavni posojilnici en milijon kron, bo ta razsodba za delničarje propadle Glavne posojilnice največjega pomena, tako da zanima končni uspeh te senzacije pravde

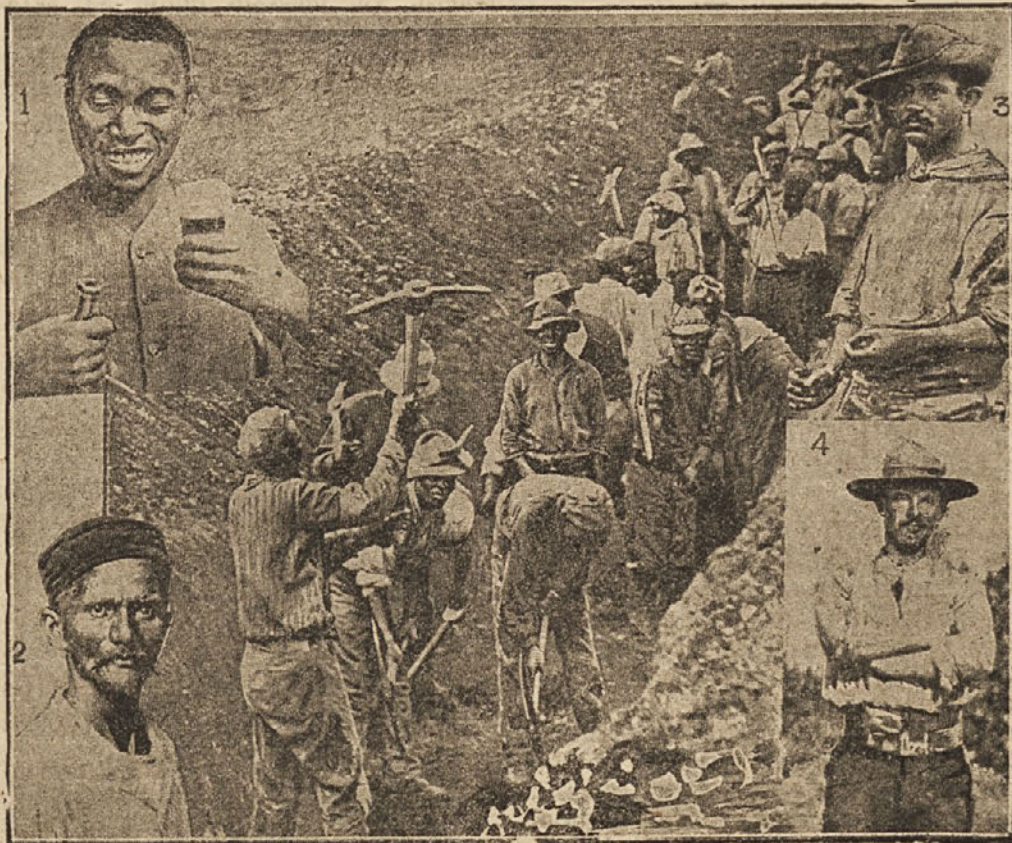
veliko število nesrečnih članov nesrečne Glavne.

Milan Sachs, prvi operni kapelnik v Zagrebu.

Prizori iz Bitolja.

Gospod Josip Skoberne, prvi slovenski tehnik v novih srbskih okupiranih pokrajinah in zdaj mestni inženir v Bitolju, nam je poslal serijo svojih fotografij, ki jih je napravil ob priliki proslave junaške srbske zmage ob Bitolju dne 19. novembra 1912. Prva obletnica te velike in slavne zmage se je torej proslavila dne 19. novembra 1913. Dne 18. novembra je dospel kot zastopnik kraljev srbski prestolonaslednik Aleksander v spremstvu ministrskega predsednika Pasića, vojnega ministra generala Božanovića, generala Jurišića, belgrajskega župana Davidovića, belgrajskih mestnih svetnikov, visokih vladnih uradnikov i. dr. Sprejem je bil veličasten. Na tisoče ljudstva je došlo iz bližnjih in daljnih krajev. Posebno kmetje na konjih so bili zanimivi v različnih nošah. Tudi kmetie

Tipi delavcev v Južni Afriki 1.) Kafer, 2.) Indijanec, 3.) Mulat, 4.) Anglež.

je bilo mnogo. Slavnost je imela prav demokratski značaj, kar je nove srbske državljane posebno navdušilo.

Na kolodvoru je pozdravil prestolonaslednika bitoljski župan Petar Lešnjarević v spremstvu obč. odbora, v katerem so seveda tudi mohamedani zastopali. Pred kolodvorom je izročilo Aleksandru židovsko dekletce lep šopek in ga pozdravilo v imenu bitoljskih židov. (Slika 1.). Prestolonaslednik se je peljal v mesto skozi slavolok, ki je bil postavljen na čast sultanu Mohamedu V. o priliki njegovega obiska v Bitolju tik pred začetkom

Arnošt Grund, prvi spevokomik in pisatelj lokalnih burk v Zagrebu. (Zaremba v »Poljski krvi«.)

prve balkanske vojne (Slika 2.). Pred prestolonaslednikom so defilirali kmetje v dolgem sprevođu. (Slika 3 in 4.) Zvečer je bila sijajna bakljada in mesto razsvetljeno tudi s svetilkami, ki so svetile svoj čas sultanu Mohkmedu V. Dne 19. novembra je bilo zahvalno cerkveno opravilo in blagoslovljenje temeljnega kamena bodočega vojnega spomenika v bodočem Mestnem parku, kjer je danes še travnik. Popoldne se je vršila velika ljudska slavnost na travniku, kjer so pekli jance in vole, plesali kolo ter prepevali. Zvečer je bil banket na čast prestolonaslednika in drugih gostov. Dne 20. novembra je napravil Aleksander s spremstvom v avtomobilih izlet v Ohrid in na jezero. Povsod ga je spremljal narod z nepopisnim navdušenjem. Istega dne se jn vrnil na Skoplje z dvornim vlakom. Nadejamo se, da nam naš vrli rojak v Bitolju še večkrat pošlje zanimive slike iz življenja naših bratov in sester na Balkanu. Saj je Balkan Evropi še malo znan, in naš narod si bo iskal v bodoče dela raje med brati kakor onstran morja v povsem tuji Ameriki.

Razne vesti.

General Picquart umrl. Te dni je umrl general Picquart, ki je kot štabni podpol-

kovnik dosegel, da je bil po krivem na domstno robstvo obsojeni stotnik Dreyfus končno osvobojen. Štirikrat je bil Picquart v ječi, ker je javno trdil, da je vojaško sodišče Dreyfusa po krivem in sicer vedoma po krivem obsodilo, a Picquart ni odnehal boriti se za pravico. Pomagal mu je Emile Zola. Picquart Dreyfusa sploh ni poznal, vendar se je več let boril proti francoski vladi in francoski justici, dokler ni zmagal. L. 1906 je postal vojni minister, kar je ostal tri leta. Nato je bil armadni korni poveljnik v Amiensu. Te dni je padel s konja in se na glavi tako ranil, da je par dni nato šele 59 let star umrl. Clemenceau, njegov bivši tovariš in ministrski predsednik, ga je spremil na zadnji poti v Pariz, kjer je bil vrli junak Picquart pokopan z veliko častjo. Picquart je bil tudi literarno visoko izobražen častnik in prava izjema med vojaštvom.

Krona poljskih kraljev najdena. Krakovski škof je dobil od neznanega pošiljatelja staro, dragoceno, zlato in z biseri posejano krono poljskih kraljev; krono je prvi nosil že poljski vojvoda Piast, početnik najstarejše poljske vladarske rodbine. Krona je za časa pruske invazije splošnega minulega veka izginila iz wawelske zakladnice. Kje je bila doslej, ne ve nihče.

Prvi telefonski pogovor se je vršil leta 1876. v Filadelfiji na svetovni razstavi. Telefon je iznašel bostonski fizik Graham Bell. Prvi je govoril na telefonu braziljanski cesar Dom Pedro. Seveda telefon še ni bil toli popoln, kakor je danes. Dovršen pa niti danes še ni, dasi je za trgovsko in častniškarsko delovanje ogromnega pomena.

Jubilej fotografске umetnosti. Petinšestdeset let bo minilo, odkar sta Francoz Daguerre, slikar, in Anglež Fox Talbot iznašla fotografsko postopanje. Prvi se je bavil s fotografiranjem l. 1813. Francoz Nièpce, ki se je potem združil z Daguerrom. Iznašla sta način, da je bilo možno s ploščo narediti eno sliko. L. 1838. je Daguerre obvestil o svoji iznajdbi tri člane pariške znanstvene akademije; Nièpce je bil že prej umrl. Daguerre je dobil od francoske države 6000

frankov na leto in Nièpcev sin 4000 frankov na leto, da sta svojo umetnost razkrila javnosti. Anglež Talbot je iznajdbo dovršil tako, da je možno z eno ploščo napraviti neomejeno število slik. Danes po 75 letih se je

Aleksander Binički, operetni in operni pevec v Zagrebu. (Popiel v »Poljski krvi«.)

seveda fotografska umetnost z napredkom sredstev že visoko dvignila ter se delajo že trenutne slike in fotografije v barvah. Pred 75 leti so se morali vsi portreti risati ali slikati, kar je stalo seveda dosti denarja. Danes se more že vsakdo za par kron fotoprifirati. Slikarji in risarji so na slabšem, a človeštvo izhaja ceneje. Brez fotografskih slik si dandanes sveta niti misliti ne moremo, ker večina ilustriranih listov je navezana le na fotografije, ki ovekovečijo že vsak do-

Z velike delavske stavke v Južni Afriki. (Zgoraj na levi glavar divjih Kafrov. — Zgoraj na desni policija. — Spodaj zborovanje stavkajočih.)

Tango: Kolo.

Tango: Škarje.

Tango: Počep.

Tango: Dvor.

godek. Za kulturo je fotografija največje važnosti.

Zbogom tango — živel „ta-tao!“ Nič ni na svetu stalnega, tako zdihujejo prijatelji tanga, ki se baje že umika novemu svojemu nasledniku, plesu ta-tao. Pariška plesna akademija plesnih učiteljev trdi, da ima ta novi ples vse dražesti tanga brez njegovih napak. Ta-tao prihaja naravnost s Kitajskega, kjer so ga plesali že l. 4250. pred Kr., in pomenja v kitajskem jeziku nekako: velika harmonija. Ta novomodni ples je baje silno dostojen ter obstoja iz lahkega, dražestnega korakanja in pogostnega klecanja kolen. Vse kretnje so jako dostojanstvene. Tako vsaj pravijo pariški plesni učitelji, ki posebno naglašajo, da se pri ta-tao ne držita plesalec in plesalka objeta, nego da sta si vedno najmanjše za deset palcev oddaljena. Stojita si nasproti, plesalec drži plesalko za obe roki ter ima pri tem iztegnjena palca in kazalca. Svečana promenada a là menuett, vmes počepi in balansiranje na eni nogi, to so glavne točke najnovejšega plesa ta-tao. Srečna Evropa, ki dobiva svoje plesne iz Brazilijske in iz Kitajske!

Pametna naredba Enver paše. Novi turški vojni minister Enver paša je izdal dve

naredbi. Prva ostro ukazuje vojaštvu vršiti verske dolžnosti, češ da je vojska brez vere

Tango: Veliki počep.

tudi brez vrednosti. Resnica je, da je bila Mohamedova vera vedno glavni vir turškega

fanatizma. Druga naredba pa strogo prepoveduje častnikom osmanske vojske v javnih lokalih jemati alkoholne pijače. Kdor bi pijančeval, bo umirovljen. Enver paša se je uveril, da je pijanstvo strup vsaki vojski.

Mesto, kjer moški nimajo besede, je mesto Telmatepek v Mehiki. Vojni dopisnik Hamilton Tyfe poroča, da imajo ondi ženske malo in veliko obrt in trgovino popolnoma v svojih rokah. Moški so brez vpliva in moči ter večinoma le pušijo cigarete. Ženske so izredno velike, silne in lepe. Obraze imajo prav inteligentne. Oblačijo se zelo pisano in slikovito. Hodijo le bose in razoglave, ker imajo veliko las črne boje. Lase si češejo, zelo umetno in si vpletajo sveže cvetlice. Le ob praznikih nosijo čepice. Vse mesto se koplje vsak dan. Otroke doje do 3. leta. Kraj je neobičajno krasen, a trpi zaradi pogostih hudih viharjev in potresov. Narod je indijanskega pokolenja.

16 letna slikarica, Erika d'Albertova vzbuja na Dunaju veliko pozornost. Razstavila je v Avstrijskem umetniškem društvu svoja dela in občinstvo in strokovnjaki so složni v mnenju, da je mlada umetnica izreden, samorasel talent, bujne ustvarjajoče domišljije.

Tango: Korakanje.

Tango: Okret.

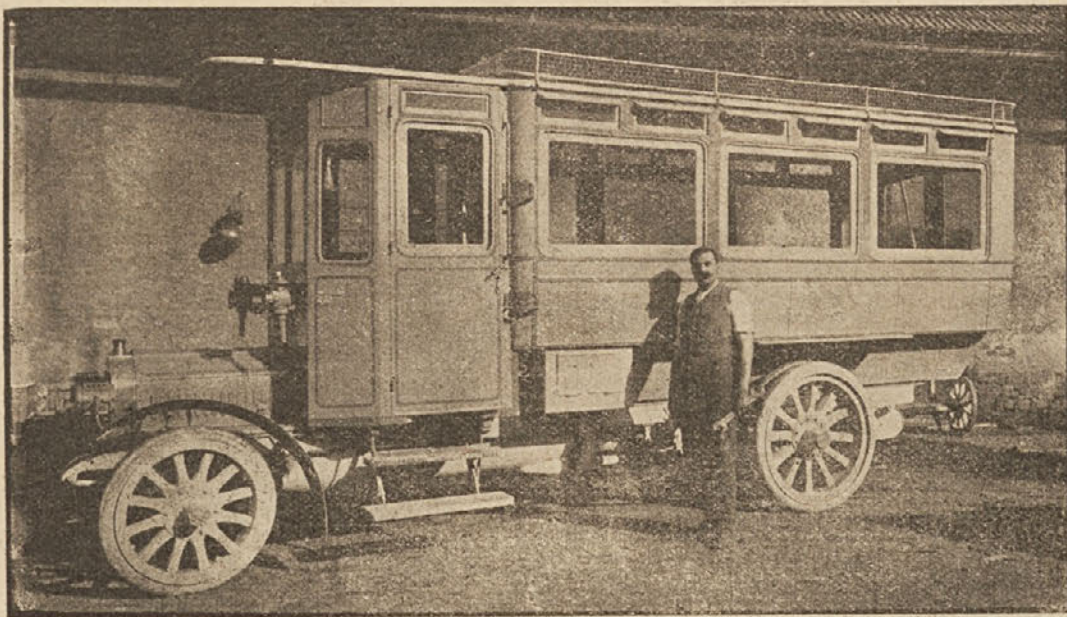

Tango: Polmesec.

Tango: Korakanje.

Najmodernejši argentinsko-španski ples tango, ki je prepovedan od raznih kardinalov, škofov, pastirjev in rabinov. Dama potrebuje za tango posebne, visoko razparane toalete.

Avtomobil, ki vozi med Celjem in Ljubljano. Izgotovljen od slovenske tvrdke Petra Keršiča v Šiški pri Ljubljani.

Ljudožrci. Vzlic vsem napredkom človeške kulture so na svetu še divjaki, ki žoro človeško meso. Na otokih in globoko v pragozdih osrednje Afrike, kamor ne more dospeti kultura, so še danes kanibali. Ob reki Kongo žive rodovi Ababua, Lulua, Baluba, Bakete in Bangubangu, ki se bavijo z lovom, ribištvo, živinorejo in poljedelstvom. Na polju delajo le ženske, moške so lovci in bojovníki. Žive prav familijarno; ženske ljubijo in negujejo svoje otroke ter so možem udane, navadno celo zveste. Albert baron pl. Stein je živel med njimi ter jih opisuje, da so miroljubni, dobri ljudje, ki Evropejcu ne skrivajo lasu, ako ga nimajo za sovražnika. Požro pa v boju padle sovražnike in bojne ujetnike, nikdar ne svojih rojakov ali sorodnikov. Tudi ne žoro ljudi iz lakote, nego le iz verskih motivov in starih narodnih običajev. Ker je tradicija med temnokožnimi plemeni vedno silna kakor postava in ker je konservativnost tudi med kanibali največja zapreka vsakega napredka, se ljudožrstvo ne da iztrebiti. Vpliv misijonarjev in strah pred kaznimi ter pogodbe z glavarji pa zmanjšuje žrtve ljudožrstva.

Napredek domače industrije. Naša domača industrija je uspela že tako daleč, da more karuserije za avtomobile itd. izdelovati doma z domačimi slovenskimi močmi. V gorenji sliki priobčujemo sliko avtomobila, ki ga rabi zveza Celje-Ljubljana, in ki je bil izgotovljen pri domači tvrdki Peter Keršič, tovarna voz in karuserij v Šiški pri Ljubljani.

Priporočamo vsem interesentom, da izvolijo naročiti pri tej domači tvrdki in se naj ne ozirajo na tuje, ki dajejo dostiokrat za drag denar slabo blago. Zastarel je nazor, da se dobi kaj dobrega le na tujem.

Hrvatje zopet osramotili Madjare. V nedeljo, 18. t. m. se je pripeljal z Reke minister-ski predsednik, grof Štefan Tisza v Zagreb. Na Reki je bil pri spuščanju novo avstro-ogrske bojne ladje „Szent István“ v morje ter se je na povratku v Pešto hotel seznaniti z razmerami v Zagrebu. Splošno se je pričakovalo, da se zgode v Zagrebu tega dne škandali in izgrede proti Tiszi. Toda mesto je ostalo mirno, in ljudstvo se je vedlo vzorno dostojno. Le par nezrelih dečkov fanatikov

je izkušalo oddaleč kričati, a so jih razgnali in nekaj aretirali. Hrvatje so se vedli proti svojemu narodnemu sovražniku kavalirsko, da so imponirali Tiszi, ki se je uveril, da so Hrvatje bolj kulturni ko njegovi rojaki. Poslanci, trgovski in obrtni zastopniki so Tiszo poučili o željah Hrvatske, potem so mu razkazali muzej in vseučiliško knjižnico, jugoslovansko akademijo, Strossmayerjevo galerijo in vseučilišče, zvečer pa hrvatsko gledališče, kjer so peli Albinijevo opereto „Barona Trenka“. Grofu Tiszi je bila naša slovenska umetnica ga. Irma Polakova prav všeč ter ji je veselo ploskal. Tako je bil Tisza prav zadovoljen z Zagrebčani; nemški in zlasti madjarski časopisi pa so žalostni, ker nimajo vzroka blatiti in psovati Jugoslovane.

Slovenski klub v Belemgradu. V srbski prestolici živeti Slovenci so si ustanovili svoj klub, ki mu bo baje predsednik kustos srbskega Narodnega muzeja, Slovenec dr. Niko Županič. Klub ima namen poglobiti ozke zveze Slovencev s Srbi. Tudi Čehi imajo enak klub, a se s Srbi premalo družijo, kar jim v Belemgradu zamerijo.

Gorkij zopet na Ruskem. Velikega ruskega romonopisca Maksima Gorkega je leta 1905. zgrabila ruska policija, češ, da je bil član revolucionarnega društva. Bil je v ječi zaprt, in vsemogočni diktator Trepov ga je hotel postaviti pred vojno sodišče, ki bi bilo Gorkega brez dvoma obsodilo na smrt. Zaradi energičnega protesta vsega kulturnega sveta, še bolj pa zaradi bolezni Gorkega je ruska vlada pisatelja izpustila iz ječe, a ga obenem izgnala iz Rusije za vselej. Gorkij je bil nekaj časa v svobodni Ameriki, nato pa se naselil na otoku Capri, kjer je živel celih osem let in pridno pisal. Tam je tudi ozdravel. Ob svečanostih 300 letnice vladanja Romanovih je car pomilostil tudi Gorkega, ki se je zdaj vrnil v Moskvo. A tam ni ostal zaradi zime in odpotoval na Finsko, kjer je zima za njegova pljuča ugodnejša. Baje piše novo dramo.

Steckenpferd-lilijinomlečno mleko

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Zmagoslavna pot šivalnega stroja. Vedno širše kroge objema kultura. Pridobitve najbolj naprednih narodov koristijo dandanes tudi že narodom poldivje Afrike, Azije in Avstralije. Orožje in žganje, ki jih tako obilno vsiljujejo temnopoltim ljudstvom, se seveda ne smeta prištevati k blagoslovu kulture, pač pa miroljubni šivalni stroj, ki se udomačuje že povsod. Na prvi naši sliki vidimo ročni šivalni stroj celo že pred kočjo hotentotskega kraala. Očividno šiva črna mati svojim golim

otročičem obleke. Druga slika kaže dve rjavi ženski z otočja Fidži, kjer poznajo šivalni stroj z nožnim pogonom. Tudi na daljnem otoku ima bosa šivilja toaletne skrbi. Tretja slika nas vodi v šivalno dvorano katoliške misijonske naselbine v Afriki, kjer izgotavlja dvojna vrsta deklic kaferskega plemena različne kose obleke pod nadzorstvom belih usmiljenih sester na modernih šivalnih strojih. Celó z mehničnim pogonom, ki prihranja pritiskanje z nogami, so se ondi že okoristili.

Tako bo kmalu tudi že v najbolj oddaljenih krajih sveta šivalni stroj zvest pomočnik pri hišnem delu. S slik je razvidno, da je predvsem znani Pfaffov šivalni stroj oni, ki je v daljnjih deželah prav tako priljubljen, kakor v raznih deželah Evrope. Pridobil pa si je svojo priljubljenost s solidnim delom, izbornó opremo in odlično sposobnostjo, ne pa s kričavo reklamo. Zalogo Pfaffovih strojev ima tukajšnja tvrdka Ign. Voka v Ljubljani, Sodna ul. 7.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

47. nadaljevanje.

Po treznem povdanku je zaključil, da si je treba privoščiti za vsako ceno izdaten počitek. In ko je začel Isa siliti na pot — bilo je baš v trenutku, ko je obvezovala Uroševa žena glavo ranjenega komita Damjana — je odmajal oficir sultanove garde z glavo ter dejal odločno:

„Česa se bojiš? Ali nas ni dovolj? Menda nisi takšen strahopetec, da bi se bal pognati garjevemu Srbu kroglo v glavo: saj veš, da so delali to naši očetje in dedje od pamtiveka za kratek čas... Ako me slutnja ne vara popolnoma, ne morejo biti zasledovalci tako blizu, da bi nas dohiteli prej kakor okrog poldanskih ur; in naposled — kdo ve, da je bil to eden izmed njih? Današnje čase vendar mrgoli po teh krajih srbskih četnikov... in to, da je bil oni res izmed njih, še ne pomeni, da je bil tudi vohun naših zasledovalcev. Vsekakor je prva potreba, da nas najde dan čile in odpočite; vse drugo je postranska stvar.“

Zaslepljenost zločinčeva pred bližnjo pogubo je poteza, ki jo opazamo skoraj brez izjeme v vseh takih temnih dramah človeške duše; zdi se, kakor da mu je višja Pravičnost sama zagrnila vid, tiraje ga to naravnost v zaslužen kaznen. In Ali Kemal je bil zagazil nevedoma globoko v to slepoto...

Vse je spalo; čuli sta le jetnici v svojem kotu in Arnavta, ki sta ju stražila.

Ali Kemal je vstal, pretegnil se in stopil k oknu; radosten vzklik je planil iz njegovih ust:

„Poglej! Ali vidiš, kakšno je nebo? To pomeni, da bo padal v par urah sneg... medlo bo, da bo veselje... Preden prestopiš trikrat, bo pokopana prva tvoja sled: Isa, ali si moreš želeti boljše in varnejše poti?... Zunaj čuva straža — bodiva brez skrbi! In jutri, na pol poti, nam pride naproti Juzuf, moj zvesti Juzuf... brate, zaspiva...“

Vrgel se je nazaj na ležišče in prekrižal roke pod glavo; enakomerno, krepko sopenje je naznanilo Isi kmalu, da spi. In nekaj minut pozneje je zazibal sen tudi njega...

Ali Kemal, volk med volkovi, ris med risi, je spal mirno spričo bližnje navarnosti. Kaj ga je tako izpremenilo? Katera

omamna misel je bila prepregla v njegovi glavi vse druge s svojim bohotnim brstenjem in polnila tudi zdaj, v razgretih sanjah, to siromašno Urošovo izbo s strastnimi, pravljimi prikazi?

Komita Damjan se je ključil pod bremenom svoje skrbi...

Vedel je, da morajo biti rešitelji že obveščeni ob tej uri; ni pa vedel, da bobni v dalji skozi to snežno jutro brzi galop

Vodiška Johanca v Opatiji iz snega.

Bila je misel na Jerico, bila je gotovost, da jo bo imel že prihodnjo noč v varnem skrivališču, držal jo v objemu svojih sirovih bojvniških rok in srebal z njenih ustnic sladkost, ki mu je v svobodi ne bi dovolila.

Njegova domišljija se je razvihrala v divji strasti, in spanje mu je zatisnilo oči sredi nečutenih, grozotnih slik, vstajajočih iz globin te neusmiljene, brezvestne duše...

Revici se je obetala usoda Zorke Popovičeve, le morebiti še strašnejša, še nedoumnejša v svoji okrutnosti!...

Medtem pa sta ždeli Jerica in lady Helena v svojem kotu in molili, izbegavaje pogled na stražarja, ki sta ju gledala nepremično s svojimi hladnimi, brezčutnimi očmi.

Bila je to minuta, v kateri je padla tam zunaj žena Uroševa od Arnavtovega jekla, minuta junaške borbe četnika Damjana, ki je ostal nato sam, ne vedoč, kako naj reši ubogega Uroša gotove smrti.

Pa tudi jetnici sta bili preveč utrujeni, da bi bili mogli bedé pričakati jutra. Po malem je utonila v njiju zavesti vsa trpka resničnost; duši sta jima splavali nazaj, med slike in obraze srečnih mladih dni...

Mračno nebo je bledelo, v drobnih kosmičih je naletaval sneg.

njihovih konj, nego mislil je, da pridejo peš... in to je utegnito trajati še dolgo, dolgo...

Splazil se je bil k vratom in pogledal v mrak, ki je zijal za njimi: o Urošu ni bilo ne duha ne sluha. Nato je pokukal skozi okno; toda Arnavti so bili zavesili vse odprtine. Stopiti v hišo mu je prepovedovala previdnost, ker ni vedel, ali spe razbojniki, ali čujejo.

Postavil se je torej v bližino vhoda in čakal, skrit po najboljši možnosti, kako se razvijejo dogodki sami od sebe.

Stari Uroš je trpel med tem duševne muke, ki so presegale vse prejšnje bridkosti in izkušnje njegovega življenja.

Ali Kemal mu je bil prepovedal stopiti iz hiše in mu zagrozil, da ga ubije kakor psa, ako se ne bo ravnal po njegovih zapovedi.

Ves čas, dokler nista zaspala zločinska brata, je moral ostati v dosegu njunih oči. Kakor hitro je le premaknil nogo, da mu ne bi zamrla v tem nepremičnem sedenju, že je dvignil Ali Kemal hladnokrvno svoj samokres, pomeril mu naravnost v čelo in povesil orožje še le, ko je videl starega zopet mirnega in brezgibnega kakor kamen.

Urošu pa so stale na čelu mrzle srage, ko je ugibal:

Kaj je z ženo?

Morda si ne upa v izbo. To bi bilo naposled kaj naravno, da jo plaši navzočnost razbojnikov. Ali potem bi jo moral slišati, čuti bi moral njene korake, njeno kašljanje in stokanje, zakaj bila je že šibka in betežna... Toda vse je bilo tiho okrog hiše, le jok skovirja je pretrgal tu in tam grobno molčanje. In v srcu ubogega Uroša se je jela izvijati iz te skrbi grozna slutnja, ki jo je zamenjala od časa do časa brezumna nada: morda se ni zgodilo stari nič hudega... morda ždi kje zunaj z Damjanom ter čaka in pazi...

Toda pogostejši in vsiljivejši je bil glas, ki mu je govoril iz mraka: Damjan leži tam doli mrtev in mrzel, in krl tvoje žene se seseda nekje za vogalom na mrzli, mokri zemlji; nesreča je ogrnila nocoj tvojo streho s svojimi črnimi perotmi, Uroš, siromak...

Takrat je zagledal, da Kemala spita. Ozrl se je in videl, da se Arnavta, ki čuvata jetnici, ne menita zanj... Zdaj bi mogel poizkusiti in se splaziti ven; toda gorje, če planeta okrutneža iz svojega sna:

Zima in šport: Gospe in gospodične v moderni zimski športni obliki.

pogin mu je gotov, in rdeči petelin prhne s krili na njegovem krovu!

Dolgo, dolgo je trajalo, preden se mu je zazdelo spanje strašnih gostov dovolj trdno; tako dolgo, da se je že redčila tema tam zunaj, ko je prilezel na prag...

Vse je bilo tiho, vse prazno; niti arnavtskega stražnika ni bilo videti. Uroš se je ozrl na vse strani: morda sloni kje, zavrt v svoj ovčji kožuh, in dremlje kakor upehana zver, pripravljena skočiti iz svojega sna vsak trenotek z naperjenimi kremplji in čekani... Toda Arnavt je bil izginil, ni ga bilo nikjer.

Tudi stare ni videlo preplašeno Urošovo oko, v katerem se je že dvigala siva zarja groze. Zakaj to dvoje ga je le še potrdilo v njegovi temni slutnji; če bi bil Arnavt živ, bi bil na svojem mestu, in če bi bila stara živa, bi bila tu — ko Arnavta ni...

Zdajci pa je zagledal bližajočo se postavo; hotela se je potuhiniti, meneč, da prihaja čuvar... Toda mahoma je spoznal komito Damjana; skočil mu je naproti in zahropel, ves mrtev od skrbi:

„Kako, Damjan! Ti si! Ali si videl mojo ženo?“

„Videl, je odgovoril Damjan nekako obotavljaje. „Glej, obvezala mi je glavo.“

„In kje je zdaj?“ je zastokal stavec, sluteč nesrečo po četnikovem glasu. „Damjan, za Boga milega! Kje je moja stara?“

„Poslušaj, Uroš...“ Damjan ga je prijel pod pazduho, kakor bi ga hotel podpreti, da se ne zgrudi od strašne novice. „Poslušaj... ni ji dobro...“

„Kaj se je zgodilo?“ je jeknil Uroš in si zakril obraz z rokami. „Gorje mi... ni me varala moja slutnja!...“

„Glej, Uroš, vsakomur je sojeno... saj veš, vsem nam udari enkrat ura... Ne žaluj, siromak; napak sem rekel, da ni dobro tvoji ženi: njej je zdaj bolje nego nama dvema...“

Stavec je zaihtel tiho in presunljivo; vsa njegova postava je vzdrtetala v hudi bolečini duše.

„Mislil sem si!...“ je jeknil v presekanih stavkih. „O, da bi požrla zemlja te razbojnike!... Da, slutil sem: zmanjkalo je stare ujede... Arnavtke, ki je prišla z njimi... Kje je ona zdaj? Gotovo je tudi kaj pomagala... In ko sem prilezel iz hiše... ni bilo straže nikjer... Kako se je zgodilo? Povej, brate, rotim te pri živem Bogu!...“

„Arnavtka in stražnik sta plačala svoje delo z življenjem,“ je odgovoril komita Damjan z resnim glasom. „Storil sem, kar sem mogel, da osvetim tvojo ubogo ženo... rešiti pa mi je, žal, ni bilo več mogoče...“

In počasi, z vso mogočo opreznostjo in prizanesljivostjo, ki se je človek ne bi nadejal v tej trpki četniški duši, mu je povedal žalostno zgodbo.

Uroš, ki so mu drle brez prestanka debele solze po obrazu, si je potegnil naposled z rokavom preko oči, prijel Damjana za roko in zaprosil:

„Pelji me k njej, brate... daj, da jo vidim!...“

„Premagaj se, ubožec... umiri se prej! Vdaj se v voljo božjo, poprosi Gospoda moči; zdaj bi te gotovo še prema-

gala bolečina. In to se ne sme zgoditi; ali se ne zavedaš, kako resna je minuta?“

„Ako veruješ v Boga, pelji me k njej! Mari imaš srce od kamna?...“

Videč, da ne gre drugače, je odvedel Damjan starca na kraj, kjer je ležala njegova umorjena žena poleg trupel obeh arnavtskih zveri.

In ob pogledu na njeno lice, spačeno v krču nenadne smrti, je zajokal Uroš s strašnim, blaznim starčevskim plačem ter se vrgel nanjo z razprostrtimi rokami. Damjan se je skoraj razjezil nad njim; priskočil je in mu tiščal roko na usta, dokler mu ni dopovedal, da mora krotiti svojo bol, če se noče izdati Arnavtom, ki počivajo v hiši, in pokvariti vsega.

Nato se je vrnil na točko, od koder je mogel opazovati vhod; spotoma je majal z glavo, razmišljaje o ovdovelem Urošu in premaguje sočutje, ki ga je grabilo za srce. Silna žalost starčeva je bila nekaj nenavadnega v teh krajih, kjer dela krutost življenja tudi srca trja in brezčutnejša; toda Uroš je bil sivec blizu groba, in njegova stara — edina duša, ki je ostala ob njegovi strani do današnjega dne. Damjan je čutil grozo, ki ga je morala popasti pred to strašno samoto in zapuščenostjo na večer življenja, in rad bi bil počakal pri njem ter ga tolažil, kakor bi le vedel in znal — če ga ne bi bila klicala važnejša naloga: čuti in paziti, da se ne zgodi še večje gorje.

Zdaniilo se je bilo medtem popolnoma; vsak čas so se morali pokazati razbojniki in nadaljevati svojo pot.

Damjan ni dvomil, kaj mu je storiti. Vedel je, da se sam ne more spustiti z njimi v boj; misel, ustaviti jih, ako se odpravijo pred prihodom naših prijateljev, je bila blaznejša od blaznosti same. Ni se smel izpostaviti gotovi pogubi, zakaj sneg je padal zdaj na debelo, zagrinjaje skoraj v trenutku vsako vidno sled; nagla in pravočasna rešitev jetnic je zahtevala po tem takem nekoga, da sledi razbojnikom za petami.

Rad bi bil poklical Uroša in mu naročil za ta slučaj, kako naj obvesti rešitelje, kadar dospejo.

Toda obupani stavec se očividno dolgo ni mogel ločiti od mrtve žene.

Mesto, kjer je stal Damjan, je bilo dokaj ugodno in dobro zavarovano za kupom klad, ki so čakale sekire. Toda bilo je preblizu hiše; umikaje se od tod, je bil izpostavljen krogam Arnavtov... In bogme, tudi Uroša je bilo treba spraviti proč, saj je bilo gotovo, da mu tolovaji ne bodo milostni, ako ga dobe v svoje pesti.

A vendar se Damjan ni mogel ganiti z mesta; čuden strah, da se zgodi v tistem hipu nekaj nepopravljivega, mu je priklepal noge.

Njegova naloga je bila res pretežka za enega samega človeka.

„Bože, daj, da pridejo kmalu!“ je vzdihnil iz dna globine svojega srca.

Takrat pa je začul poleg sebe korake v snegu; vroč, razburjen dih mu je bušil v uho. Gazda Uroš je bil pobral puško mrtvega Arnavta, oborožil se z njegovim jataganom in se vrnil k četniku.

Njegove oči so se lesketale v čudnem, blaznem vzhičenju.

„Poslušaj, Damjane,“ je šepnil tiho, „vsi so še notri. Dajva, zapaliva hišo; kdor pogleda ven, ga ustreliva... Naj se speko kakor pogubljeni v peklju!“

„In oni dve nesrečnici z njimi!“ je vzkliknil četnik poluglasno, ves preplašen. „Ali si nor?“

Še tega mu je manjkalo! Krotiti povrhu težavne naloge še siromaka, ki ni vedel v svoji žalosti, kaj počenja in govori!

Instinktivno je iztegnil roko, kakor da ga hoče pridržati poleg sebe.

„Čuj, stari, tu ne moreva ostati: ne ubeživa jim odtod! Ali vidiš ono grmovje... tam, na bregu! Hitiva tja gor; tam sva skrita in lahko opazujeva na vse strani. Spotoma ti razložim tvojo nalogo...“

Prekinil se je mahoma, kakor da mu je nevidna moč odsekala besedo.

Napel je vid in sluh: oko je nameril proti hiši, prislunil je drugam...

Med vrati Uroševe krčme se je bila pojavila zagorela, divja glava enega izmed spremljevalcev Ali Kemala. Arnavt je iztegnil vrat kakor volk, ki voha nevarnost, oziraje se na vse strani. Očividno se mu je zdela odsotnost stražnika skrajno sumljiva...

Na uho pa je udarjal Damjanu šum, ki ga je prešinil z iskro radosti: bilo je kakor topotanje konj po zasneženi cesti... zamolklo, komaj slišno, a vendar vse bližje in bližje...

Če so tovariši! Morda so dobili kje konje in hite na njih... morda prihajajo, baš ob pravi uri!...

Ni se mogel premagati — ozrl se je, pozabivši čisto na zmedenega gazdo Uroša. Njegove oči so se zarile v sneženo daljo, izkušaje predreti belo valovje, ki je pljusalo z neba in odevalo tudi že njiju s svojim hladnim prtom.

„Če so dobili konje!“ je ponovil v mislih.

In zdajci mu je zablisnilo v glavi. Konje! Ali nimajo tudi Arnavti konj? Bože, kako je mogel pozabiti to! Saj bi mu moralo biti prva skrb: ako prepreči Arnavtom beg na njihovih konjih, morajo iti peš — pol borbe je dobljene!

Same, brez varstva stoje živali poleg Uroševega kljuseta; stražnik je mrtev... ako napravi naglo, mu ne more ubraniti vsa arnavtska tolpa! On in Uroš morata hiteti v hlev, zajahati vsak po enega in odgnati ostale v divjem, vihnarnem diru, da jih ne dohite niti razbojniki, niti svinec njihovih pušk!...

Damjanovi možgani so delovali z jarno burnostjo kritične sekunde; vse te misli so mu zbežale po glavi, preden bi bil mogel treniti z očesom.

Zdajci pa se je zdrznil in poskočil v silnem strahu.

Oster pok je bil raztrgal zrak!...

Dočim se je ozrl Damjan v smer, od koder se je bližal topot jezdecev, je dvignil Uroš v blaznem gnevu svojo puško k licu, nameril po bliskovo in razbil glavo Arnavtu, ki je gledal skozi vrata.

Sovražniki so bili alarmirani! Zdaj je veljalo biti hitrejši od strele same!

H konjem!

Damjan je hotel potegniti gazdo Uroša s seboj. Toda stavec, ki se mu je bil oči-

Notranji glas

nas spominja tuptam na naše dolžnosti napram zdravju in mi ne smemo tega opomina prezreti. Taki svareči znaki so naval krvi, valovanje krvi, srčna slabost, utripanje srca, mrzle noge in drugi znaki nepravlega kroženja krvi, pomanjkanje krvi, bledica, različne vrste nervoznosti. Vemo, da je naše zdravje odvisno od zdravja naših živcev in od pravičnega kroženja krvi, enako tudi naša delazmožnost, in zaraditega bi vedno morali biti po-

sebeno pozorni na te faktorje. Kakor vemo iz lastne izkušnje, je Fellerjev osvežujoči fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elzafluid“ izvrstno sredstvo, ki vedno ohrani kroženje krvi in živčni sistem zdrav in svež, odpravlja nervozno stanje, daje zdravo spanje, da smo po prevelikem naporu in utrujenju zopet sveži in delazmožni.

Da to ni nikakršna reklama, nego dokazljiva resnica, spoznajo čitatelji naši iz pisma gospoda dra. Kittel, Praga, Kral. Vinohrady. Ta je pisal lekarnarju Feller, da rabi „Elzafluid“ že leta v svoji

praksi z izvrstnim uspehom. Kdor od naših čitateljev še nima Fellerjevega fluida z znamko „Elzafluid“ pri hiši, naj bi naročil tucat steklenic za 5 K franko. Neprecenljive vrednosti je za utrjevanje mišic in kit, pri vsakovrstnih bolečinah in če smo brez spanja. Enako bi morale biti vedno v hiši Fellerjeve odvajalne, snovno menjavo pospešujoče, zaraditega kričistilne rabarbara kroglice z znamko „Elzakroglice“. Naročite 6 škatlic, ki jih dobite za 4 K franko pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elzatrg št. 280 (Hrvaško). gil.

vidno omračil um, se mu je iztrgal iz rok, zavihtel puško nad glavo, zarjul kakor ljuta zver in planil s tremi skoki v hišo, od koder se je že razlegalo razburjeno kričanje.

Četnik ga ni mogel zadržati; ni ga mogel več oteti — Uroš se je sam strmo glasil v pogin...

Damjan se je zagnal proti hlevu; na skoku okrog vogala je slišal še iz hiše dva strela: eden je bil glas Uroševe puške, drugi — pok Aljevega samokresa, ki mu je sledilo peklensko rjojenje: tuljenje tigrov, ki se vržejo na svojo žrtev!

„Uroša sekajo na kosce!“ se je zablisnilo v Damjanovi glavi, ko je skočil v hlev.

Konji so hrzali v strahu nad zloveščim hrupom.

„Zdaj dero skozi vrata!“ je vzkliknil Damjan v svojem srcu. „V par sekundah bodo nad menoj!“

Nič več ni bilo časa, odganjati živali. Četnik se je odločil bliskoma, izdrl nož, sklonil se in stekel sključen v kratkih skokih mimo konj, ki so stali privezani v vrsti.

Kolikor konj, toliko se je začulo tistih strašnih krikov, s katerimi izraža ta žlahtna žival svojo bolečino: Damjan jim je porazal kite na nogah!

Prizanesel je le zadnjemu, najlepšemu med vsemi, ki ga je jahal sinoči Ali Kemal sam. Presekal je povodec, zavihtel se nanj med ječanjem in valjanjem njegovih ranjenih tovarišev... obsedel na hrbtu brez sedla, držeč se za golo grivo, in ga sunil z nožem v bedro.

(Konec prihodnjič).

Oglasi v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“ imajo najboljši uspeh!

Opozarja se slavno občinstvo, da je že pričela delovati edina slovenska tovarna dvokolés „Tribuna“ v Gorici, Tržaška ulica 26. — Torej rojaki, kupujte te izdelke! Konkurenca izključena. Cenike se razpošilja zastoj.

Previden čitatelj na D. Imate čisto prav, če skušate v sedanjem spremenljivem vremenu očuvati svoje in zdravje svojecev. Res je — nahod, influenco utegnemo dobiti ob vsaki spremembi vremena! Svetujemo Vam, imejte Fellerjev protikataralni fluid z znamko „Elzafluid“ vedno v hiši, ki se je izkazal pri hripavosti, kašlju, influenci, bolečinah v vratu, težkem požiranju itd. vedno kot zdravilo in olajšilo. Tega preizkušenega domačega zdravila dobite 12 stekleničice za 5 kron franko pri lekarnarju E. V. Fellerju Stubica,

Elzatrg št. 280 (Hrvaško). Tudi pri skrninskih, protinskih in nevralgijskih boleznih, pri otrpnjenju, bolenju in trganju vpliva zelo ugodno.

Poskušnje Nesléjeve moke za otroke se dobijo popolnoma zastoj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstraße 82.

Ženitna ponudba.

40 letni samec, neomadeževan, ne preteklosti, lepega vedenja in dobrega značaja z 10.000 K premoženja, želi se priženiti na posestvo, gostilno ali trgovino. Zmožen je vsakega posla. Samo resne ponudbe, če le moguče s sliko, se prosijo na upravnštvo tega lista pod šifro „SREČA“

Mlad trgovec v Trstu,

z dobro uspevajočo trgovino (letnega čistega dobička 10.000 K), se želi poročiti z gospico 19 do 24 let staro, neomadeževane preteklosti, dobro vzgojeno z nekaj tisoč K premoženja. Tajnost zadržana. Ponudbe do 15. febr. pod „Resnost“ na upravo „Sl. Il. Tednika“.

Št. 719. Srebrna cil.-rem., dobro in trpežno kolesje, lep pokrov K 7-80
Št. 723. Srebrna cil.-rem., dobro in močno kolesje, močno graviran pokrov z rožn. kazalnikom K 11-70
Št. 748. Srebrna cil.-rem., dobro in močno kolesje na 6 kamnov, močni dvoj. pokr. lepo gravirani K 13-50
Št. 774. Ista z anker kolesjem na 15 kamnov, 3 močni srebrni pokrovi, lepo gravirani K 21-

Pošilja se proti povzetju, nikake izgube, zamena dovoljena ali se vrne denar. Dobi se pri tovarni ur

H. SUTTNER, Ljubljana št. 5.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.
Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto.

Automatiški lovilec za velike množice.

Telefon 23.446

Za poslane K 4- za miši K 240 lovenje brez nadzorstva do 50 živali v eni noči. Ne vpliva vreme nanje in se nastavlja sami. Past za ščurke, edina svoje vrste, vjame v eni noči tisoče ščurkov in grilov, po K 240. To najboljšo iznajdbo razpošilja po povzetju Fr. Humana, Dunaj II., Alostgasse 329. Mnogo priznanih pisem Svarimo pred manj vrednimi ponaredbami. V rabi so tudi po c. kr. voj. nalaganih skladih čih.

Šampanjec BOUVIER

odlična domača znamka.

Fina štajerska vina v steklenicah.

Kleti v Radgoni.

Predpust 1914!!

Patentirana zapestnica na pero z uro, za vsako roko prav, iz p. avega ameriškega duble zlata le K 9-—. 3 leta jamstvo, prvovrstno švicarsko kolesje. Zamena dopustna ali denar nazaj. Razpošilja se po povzetju ali denar naprej (tudi v znamkah) Katalog zastoj.

L. LEHR, Dunaj XII.
Rothemühlgasse 4.

150.000 ur!

Vsled balkanske vojne sem primoran prodati 150.000 komadov srebrnih ur, z dvojnimi plaščem imitiranih. Ankerrem. kolesje teče na rubinih. (3 plašči). Te ure so bile določene za Turčijo z imitirano zlato veržico, komad po slepi cenil K 3, dva komada K 580, 5 komadov K 14-—, 10 komadov K 27-—. Nihče naj torej ne zamudi prilike, da si nabavi te ure, ki se oddajajo v resnici napol zastoj. Naročite takoj, ker bo zaloga v najkrajšem času razprodana. 3 leta jamstvo. Razpošilja po povzetju

Centralaur Podgorce
Postfach 10/180 (Avstr.)

Neverjetno poceni!!

Najcenejši dobavni vir.
720 kosov le K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizijska anker ura z lepo veržico, točna za katero se jamči 3 leta, 1 moška svilen zavrtnica, iz bele masivne pale jamčeno nezdobljive, 3 kosi finih žepnih robocev, 1 možki prstau z imitiranim dragim kamnom, 1 ustnik z imitiranim jantarom, 1 krasno žepno toaletno zrclo, momentni fotograf, 1 fin zoborebec iz starih delov, 1 ženska broška (novost), 1 par duble zlatih manšet, gumbov „Ideal“ s patentno zapono, 1 čudovito lep album za podobe obsejajoč različne podobe najlepše na svetu, ki morajo zanimati vsakogar, 1 čudovito lep ženski vratni colier iz orientalskih belih nezdobljivih biserov, 20 finih dopisnih predmetov in še 620 različnih predmetov, ki so v hiši jako koristni, vse skupaj z uro ki je sama vredna tega denarja, velja le K 3-75. Razpošilja po povzetju Ekspedicijska trgovina „LOUVRE“

F. WINDISCH, Krakovo št. A/2.
Za neugajajoče se vrne denar.

Trgovski učenec,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, zdrav in močan fant, poštenih staršev, ki se je že nekaj časa učil v kaki trgovini, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji pri tvrdki J. Savski, trgovina mešanega blaga v Šaleku pri Velenju na Štajerskem. 95

Tridelna ogledala

toaletna ogledala z lesenimi in niklastimi okvirji, brušena ogledala za usnjate in luksurijske kartonaže, razpošilja tovarna za ogledala 86 Bad Eisenstadt, Češko.

Jabolka

od 10 kg naprej po 16 do 50 vin. kg razpošilja po povzetju Andrej Oset Tolstivrh, Guštanj, Koroško. 91

Zastoj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robe za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošl. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine fligove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Prazarna Žitne Kave v Postrelmovu.

(Severno Moravsko)
Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Ceno posteljno perje!

1 kg slvega dobrega puljenega 2 K; boljšega 240 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puhačnega 510 K; veleninega snežnobelega, puljenega 640 K; 8 K; puha slvega 6 K; 7 K; belega, flinega 10 K; najfinjši prsni puh 12 K.

S. Benisch
Najboljši češki nakupni vir.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; zglavnice 3, 350 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 1470, 1780, 21 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 450, 520 in 570 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 1280 in 1480 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnejši cenik gratis in franko. 20

Vinogradniki, pozor!

Vkoreninjene cepljene trte so naprodaj, in sicer I. vrste. Laški rizling (Wälschrlizling), bela in rdeča žlahtnina (Gütedel), plavi in beli burgundec, bela Trunta, beli Ränfol, Pošip (Mözler), Silvanec, Izabela, Portugizec, Traminer in mešane vrste ter več tisoč vkoreninjenih divjakov. Vse trte so cepljene na Riparijo Portalis ter dobro zaraščene in popolnoma vkoreninjene, za kar se jamči. — Cena trtam je 100 komadov 13 K. Divjaki Rip. Portalis 100 kom. 3 K. Oglasiti se je pri Franc Slodnjaku, trtnarju, pošta: Juršinci pri Ptuj.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. **ELER IVAN.** stavbeni podjetnik v Miljah - Muggia — Istra. 83

Oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje priporočajo

A. Zankl sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani. Zahtevajte cenike.

Zimski šport v Bohinju je odprt.

V Bohinjski Bistrici sankanje na sankališču Belvedere, drsališče v Danici, Smuški šport, šlitaža do jezera. Športni vlaki z znižanimi cenami na progi Trst-Gorica-Bohinjska Bistrica-Bled. Znižani športni vozni listki za nedelje in praznike za proge Ljubljana-Jesenice, Jesenice-Boh. Bistrica, Trst-Gorica-Jesenice pri Dež. zvezah za tujski promet v Ljubljani, Trstu in Gorici.

Oficijska brzojavna vremenska poročila vsak dan pred nedeljo in praznikom v Ljubljani v Tourist-Office, v trgovini Magdič, Kleinmayr & Bamberg, F. M. Regorschek, v Kranju: na kolodvoru.

Podrobna pojasnila v Tourist-Office v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6.

Hoteli v Bohinjski Bistrici: Rodica, Markeš, Triglav, Pošta, Mencinger in Bevc. Več drugih gostiln.

Bufet na sankališču Belvedere.

(82)

Velika sankška in smuška tekma dne 8. februarja 1914!

Obnovite naročnino takoj!

Za kratek čas.

Iz provincijalnega časopisa. Preden se je posrečilo našemu vrlemu redarstvu ujeti steklega psa, je ta mrcina ugriznila gospoda odvjetnika dr. Kavčiča in še nekaj drugih psov.

Siromak. Stari dobrotnik: No, danes nisem, hvala Bogu, izgubil dneva. Srečal sem namreč siromaka, ki me je prosil, naj mu dam jesti, sicer umrje od gladi. Poslal sem ga k vam. Ali je že bil tu?

Gostilničar: Bil in že odšel.

Dobrotnik: A koliko moram plačati?
Gostilničar: Dve kroni petdeset.
Dobrotnik: Pa kaj je vzel, prosim vas; to me zanima?
Gostilničar: Dva litra vina in pet cigaret.

Moderno. Gospa: Zapomnite si, Zofija, kadar bom hotela z vami govoriti, pozvonim enkrat, ako s sobarico, dvakrat.

Zofija: Dobro, milostiva. Kadar bom hotela jaz z vami govoriti, pozvonim trikrat.

Zaposlen človek. Neki prosjak stoji pred vrati ter zvoni neprenehoma. Končno mu vendar odpre hišna vrata.

Prosjak: Zakaj ne odprete precej! Mislite, da imam toliko časa stati tukaj!

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica šte. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestriranjov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul. šte. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Tehnikum Mittweida.
Ravnatelj: Prof. A. Holz. Kraljevina Saška.
Višji tehniški zavod za električno in strojništvo. Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. Električni in strojni laboratoriji. Učna tovarna - delavnica. Najstarejši in najbolj obiskovani zavod. Program itd. brezplačno pošlje tajništvo. 14

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega posteljnega perja! Napolnjeno v gostem tem rdečem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpeznim perjem K 16, polpuh K 20, puh K 24, pernica sama K 10, K 12, K 14, in K 16, zglavnica sama K 8, K 8-50 in K 4, Dvojna pernica, 200x140 cm K 18, K 14-50, K 17-50 in K 21, zglavnica k njej, 10x70 cm, K 4-50, K 5-20 in K 5-30. 5 kg sivga perja K 9-40, boljše do K 16, polbela K 17, 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24, snežno belo K 30, boljše K 36, najfinije gospoko, pukano perje K 45, 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 28, in K 30. Beli puh, debelo pukano K 5, b. lji K 6, najfiniji prsi puh K 6-50 za 1/4 kg, siv puh 1/4 kg K 2-50 in K 3. — Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja proti povrnitvi poštnine dopustna.

Sigmund Lederer,

Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani se usojam slavnemu občinstvu vljudo naznanjati, da sem otvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani na Erjavčevi cesti št. 2
nasproti jubilejskega gledališča.

V zalogi imam veliko izbor domačega in inozemskega usnja, kakor znamke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Corneliuss Heyl Box, nadalje vse čevljarke potrebščine kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd. — Nadalje razne krete: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Sokoška krema vse po najnižjih cenah.

Gumljevi podpetniki „BERSON“.

Alojzij Šestak, trgovec z usnjem.

Obnovite naročnino!

Odlikovana. Ustanovljena 1870

Vsakovrstne eksistujoče po kakovosti in strelu neprekosljive

lovske puške

kakor tudi samokrese, municije in lovske potrebščine ob brezkonkurenčno nizkih cenah dobavlja stara renomirana firma

Anton Sodia, tovarna za lovske puške, Borovlje na Koroškem.

Vsakovrstna popravila točno in najceneje. Na željo se pošilja na ogled. Cenovnik zastoj in poštnine prosto. Obsežno jamstvo

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Špodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica. 1

Spričevala na razpolago.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini
zapriseženi strokovnjak c. kr.
deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

Največja in najposobnejša tvrdka vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij
na avstrijskem jugu.

Edina zaloga klavirjev:

Ehrbar, Bösendorfer, Hözl, Heitzman, Förster, Rud. Stelzhammer, Gebürder Stingl, Laub, Gloss, Czapka in Hofmann na obroke od K 15— in 20— naprej.

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K... y piše: Pred dvema leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem mnogo zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal. Tedaj sem čital v angleškem zdravniškem časopisu o slovečem pljučnem redilu Certosanu in si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po predpisu in sem čez dva meseca zopet živahen in krepak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako krepkega in srečnega.

Župnik R. B... l v K... m piše: Srčno Vas zahvaljujem, da ste mi poslali popis pljučnega redila Certosan. Nisem se mogel iznebiti dušljivega kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi. Poskušil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Blagoslovim iznajditelja! Priporočam zdravilo vsakomur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana velja 5 kron. Dobiva se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni zalogi: **Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-12. e. utca**

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 33.

Centrala: TRST. 93 Telefon šte. 100.

Postrežba točna.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejše opemljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omatanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene.

KNJIGOVEZNICA

:: A. BABKA, LJUBLJANA ::

Kongresni trg.

Podružnica v Trstu.

Pro Paar

Telegram z Dunaja!

Za par K 8.**50.000 parov**
komisnih čevljev,

ki so ostali zaradi prekasne dobavitve, sem se odločil čevlje, ki so pripravi za najhujše napore, razpošiljati par po

lastni ceni K 8.—.

Čevlji so iz najboljšega sirovega usnja, z močno zbitimi podplat, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planinske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali številka. Zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju kršćanska izvozna trgovina čevljev 35

FRANC HUMANN c. kr. trg.-sod. vpisana firma
Dunaj, II., Aloisgasse št. 3/76.
Za prepodajalce tncat 90 kron.**Čudodelna šivalna priprava**

za nožavice in pletenine, za sukneno. 48

eni kompletni čudodelni šivalni pripravi z lahko umljivim ilustrovanim navodilom K 3.—, 8 kosi K 8.—.

Prodaja po povzetju pri trgovini novitet

M. Swoboda, Dunaj III/2, Hießgasse 13-280.**Ako Vaš čaj**

Vašemu okusu ne ugaia, potem poskusite enkrat najodličnejšo rusko čajno znamko K & C Popow-čaj. Gotovo boste zadovoljni.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin. Rja balzam Vaših kurjih oči, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1.—, 3 lončki K 2.50. Stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Kemény, Kaschau
(Kassa) Postfach 12/44. (Ogrsko.)**„SLAVIJA“**

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 65,000.000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3,000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlamu.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavija“ v Ljubljani.

Zavod sv. Nikolaja

:: v Trstu, ulica Farneto 18. ::

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo.

Na pisma, tikajoča se služb, je treba pridejati znamko za odgovor.

Študent (sreča — gredeč iz gostilne, kjer je prekrokal vso noč — gospoda). Gospod, ali luna v vašem mestu tudi greje?

Gospod. Dragi moj, kar vas greje, je že zopet solnce!

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

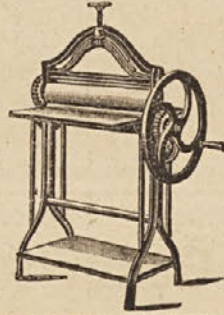
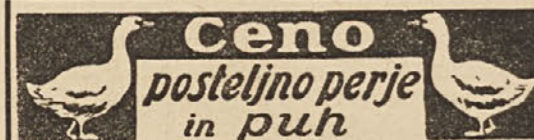
ves iz kovanega železa in jeklene pločvine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni stroji, obračalniki za mrvo, senene grablje in mlečni medilniki priznani prvovrstne kakovosti

„Titania“ za strojno glajenje perila,

pralni stroji, ožemalniki za perilo, pomivalne mize so neprekosljivi.

Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.

Prospecte, izpričevala brezplačno. Radi dovoljujemo plačevanje na obroke. Išćemo zastopnike.

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirta, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.**Franc Babič**
Ljubljana, Dolenjskac. 2 in 14.Na drobno
in na debelo.**SANATORIUM EMONA**
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
ŠEF ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ**Ceno**
posteljno perje
in puh

1 kg sivega puljenega 2 K boljega 2 K 40 v; prima polhelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefiniga 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prani puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okolo 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglavnice 3, 3-50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5, 5-50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13.— in 15.—. Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice štev. 196/4. Češki les
(Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Pol zastonj!!

Pri mojem izdelovanju nastane vsak dan velike množine ostanikov, in da preprečim nakopičenje ostanikov, sem jih primorano prodati

po vsaki ceni.

Oddajam pa:

ostanke 40—45 metrov za 18 K.

Ostanki so:

Različno blago za obleke v modernih barvah. Posteljina la. vrste, pisano črtana, rdeča, lila ali modra.

Belo platno za telesno in posteljno perilo.

Oksford za moške srajce, trepžno blago.

Barhent in flanele za obleke, bluze in srajce.

Modri tisk za predpasnike in obleke.

Ostanki so za pranje in brez napak, dolgi so

po 4—12 metrov in se da torej vsak ostanek najboljšo porabiti. Razpošilja se najmanj 1

zavoj po 40—45 m po poštnem povzetju. — Vzorcev teh ostanikov ne pošiljam, toda za neugajajoče vrnem takej denar.

S. Stein, tkalnica platna, Nachod
(Češko).

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Ljubljana, Mestni trg št. 8.

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Cene od K 2.20 naprej.

11 Slamniki od K 1.20 naprej.

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zagamčeno v 6 dneh „Vladica balsamin“. Steklenica K 2.50. Rationell bals. milo K 1.20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolešči v 3 minutah edini zagamčeno neškodljivi „Sattymmo“. Steklenica K 2.50

Bujno polnost-krasno oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zagamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladice“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh zagamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kozmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

2 K in več na dan

lahko zasluži doma v sobi **vsakdo**, kdor si naroči stroj za pletenje nogavic, rokavic, jopičev itd. Poduk, ki traja **le nekaj dni** je brezplačen. Za **trajni zaslužek jamčim** vsakemu naročniku.

Franc Kos, Ljubljana
Sodna ulica.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebnosti so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.

Trgovci, obrtniki!

Če rabite denar, ali če Vam plačilne težkoče ali eksekucije pretijo, obrnite se zaupno takoj na: „Bančna komisija“, Jesenice-Fužine-Gorenjsko. — Znamka.

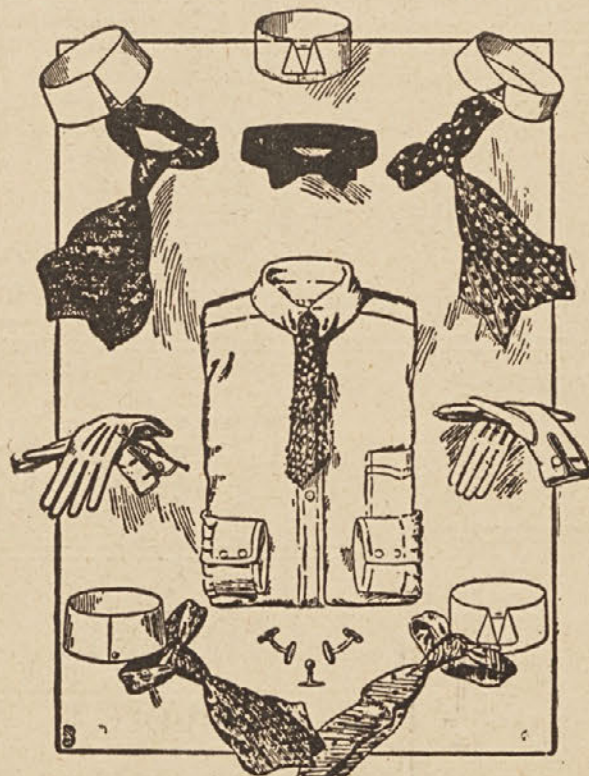
Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa
cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa
cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste spalne srajce
Trikot perilo
prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene
telovnike
odeje in plete
za potovanje
toaletne
potrebščine
itd.

31

Najpripravnejše darilo za god in druge prilike

je vsekakor lepa po fotografiji povečana
umetniško izdelana slika.

Cena slike v velikosti 30×40 cm, z robom (paspartujem) 50×62 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 16 K, za nenaročnike 22 K. — Cena slike v velikosti 40×50 cm, z robom (paspartujem) 60×74 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 20 K, za nenaročnike 26 K. — Fotografije se vrnejo nepoškodovane.

Plačilni pogoji: Pri naročilu je poslati s sliko vsaj 5 K are, ostanek potem po povzetju, ako se ne pošlje prej. Učitelji, uradniki i. dr. v v definitivni službi lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 5 K.

Vsa naročila je nasloviti na upravništvo

„Slov. Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani.

KMETSKA POSOJILNICA

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4^{3/4}%

Popolnoma varno naložen denar.

LJUBLJANSKE OKOLICE

v Ljubljani,

brez vsakršnega odbitka.

45

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ** Največja zaloga oblek za gospode in dečke, ter konfekcije

Ljubljana, Mestni trg števil. 5. :: Cene zelo nizke. :: Postrežba točna. 9 — za dame in deklice. —

Vse vrste kuriva

mehka in trda bukova drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 2-90 do 3-48 za 100 kg

Trboveljski kockovnik posebno primeren za kurjavo v štedilnikih K 2-76 do 3-40 za 100 kg.

— Velenjski — „Klara“ edino najboljši kusalonski briketi rivo za peči K 1-40 do 1-80 za 100 kosov prosto, postavljeno v hišo.

Trgovina z lesom

St. & C. Tauzher,

Telefon 152.

Dunajska cesta 47.

Pijte samo Tolstovrško slatino —
ki se naroča v Tolstevrhu p. Guštajn (Koroško.)

229

Stampilije

vseh vrst za
urade, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Fotografski aparati

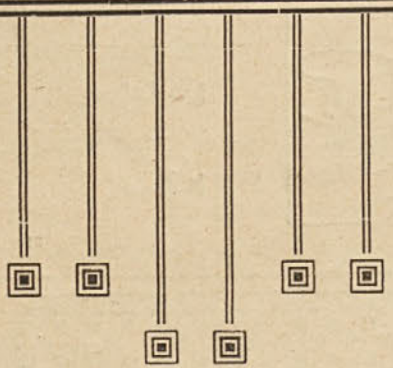

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učenim navodilom, poštnina posebe. Ročne kamere po K 1-60 in več. Aparati s stativom K 6-20 „ „. Sklopne kamere po K 9-70 „ „. in dražje do K 300 — v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,
Hirschberg 164, Češko.

16

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

**Blago dunaj-
skega kroja.**

„Pri Škofu“.

**Cene stalne
: in nizke. :**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, raz-
lično posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :- Solidna postrežba!